

Ljudska

PRAVICA

• LJUDSKA PRAVICA •
USTANOVljena 14. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z •BORBO•

Varnostne sile OZN že na področju Sueškega prekopa

V sestavu varnostnih sil tudi odred JLA

Kairo, 13. nov. (AP). Direktor obveščevalnega oddelka vlade Abdel Kader Hatem je po radiu poročal, da so se pogajanja med Egiptom in predstavniki OZN o razmestitvi mednarodnih policijskih sil končala s popolnim sporazumom o vseh točkah. Pogajanja so se o izpolnjevanju določb resolucije, sprejete na izrednem zasedanju Generalne skupščine v zvezi z anglo-francoskim in izraelskim napadom na Egipt. Resolucije med drugim zahtevajo, naj se agresorske sile nemudoma umaknejo z egiptovskega ozemlja.

Sporazum, ki je bil sklenjen med egiptovsko vlado in generalom Burnsom, se nanaša na sestavo in razmestitev varnostnih sil kakor tudi na ostale določbe resolucije. Generalne skupščine OZN o prekinitvi sovražnosti in umiku agresorskih čet z egiptovskega ozemlja. Sporazumeli so se o vseh točkah, o katerih je Egipt zahteval pojasnilo. Spregledali so načelo, da ne more nobena država sodelovati v varnostnih silah OZN brez privolitve Egipta. Varnostne sile OZN bodo bržčas sestavljene iz čet Indije, Indonezije, štirih skandinavskih dežel, Kolumbije in Jugoslavije. Te čete naj bi začele prihajati v Egipt že v

najkrajšem času. Jutri ali pojutrišnjem pričakujejo tu prihod generalnega tajnika OZN Hammarskjölda, ki bo osebno nadziral izpolnjevanje resolucije OZN.

Nagli sporazum o vlogi, sestavi in razmestitvi varnostnih

Generalmajor E. L. Burns

sil OZN razlagajo v diplomatskih krogih kot jasen dokaz, da je Egipt pripravljen ukreniti vse potrebno, da bi omogočil hitro izpolnitev sklepov OZN in da bi tako uredili nevarni položaj, ki je nastal spritico vdora anglo-francoskih napadalcev na egiptovsko ozemlje.

Na osnovi tega zaključnega sporazuma je prva skupina 45 pripadnikov mednarodnih varnostnih sil OZN davi zarana z letalom prispela na letališče Abusveir južno od Ismailije. Danes bo bržčas prispelo na to letališče še kakih 200 pripadnikov mednarodnih sil OZN.

V Port Said je prispela davi skupina opazovalcev OZN.

Britansko poveljstvo v Port Saidu je določilo zanje posebno vojaško spremstvo do El Kantare, ki je kakih 40 km južno od Port Saida.

Po izjavi nekega višjega oficirja bodo opazovalci pregledali britanske fronte črte, ki so 8 km severno od Kantare, nato pa bodo odšli na egiptovsko stran.

Medtem je 17 ameriških letal zapustilo ameriška oporišča v Zahodni Nemčiji in Franciji in krenilo na Dansko in Norveško, da bi prevažala danske in norveške čete, ki se bodo pridružile mednarodnim varnostnim silam OZN v Egiptu. Z danes so prepeljali v Neapelj 470 danskih in norveških vojakov z vso opremo.

Iz Otave je prav tako danes odpotoval v Italijo prvi del kanadskega bataljona, ki bo v sklopu mednarodnih varnostnih sil OZN. Kanadske vojske bodo z letali prepeljali v Egipt.

Nadaljnji ukrepi

za ureditev razmer na Madžarskem

Budimpešta, 13. nov. (Radio Budimpešta). Vlada je na svoji zadnji seji med drugim proučila položaj v zvezi s preskrbo prebivalstva z živežem.

Sedaj 360 kamionov v Budimpešti razvažajo živila v prodajalne. Na poti v mesto so še večje pošiljke živil. Vlada je prišla do zaključka, da sistem racionirane preskrbe trenutno ni potreben. Sprejela je ukrepe, ki jih je predlagal poverjenik za preskrbo in s katerimi se odpravljajo omejitve zasebne maloprodaje ter uvaja prosta prodaja pišca.

Ustanovljena je bila posebna komisija, ki naj bi organizirala dela za obnovu poškodovanih posojil.

V Budimpešti je zdaj odprtih kakih 2000 trgovin. Pekarne imajo na razpolago dovolj kruha, tako, da pred prodajalnami ni več vrst. Z dežele so pripeljali v Budimpešto predvsem znatne količine mesa, moka, sladkorja, mleka, zelenjave in sadja.

Preskrbovanje drugih mest v notranjosti, zlasti Debrečina in Szegedina je bolj ali manj normalno. Iz Szegedina poročajo, da so v tovarnah začeli delati, da

pa povzročajo hude težave pomanjkanje surovin in goriva, ki jih je le še za nekaj dni. Podoben je položaj tudi v Debrečzinu.

Poročila iz posameznih županij prav tako pravijo, da so povsod po tovarnah obnovili delo, da pa zelo primanjkuje surovin in goriva. Poročajo tudi o pomanjkanju nujno potrebnega industrijskega blaga: soli, petroleja, stekla in drugega. Iz županije Zsale poročajo, da pomanjkanje semen, goriva in potrebščin za traktorje otežuje jesenska dela na poljih. Zato so se onodotni kmetje obrnili na kmetijsko ministrstvo za pomoč.

Po poročilih Radia Budimpešta je moč sklepati, da železniški promet v deželi še ni normaliziran, da pa si zelo prizadevajo, da bi ga čimprej spravili v red.

Madžarska delegacija v New Yorku

New York, 13. nov. (AFP). Madžarski zunanji minister Imrő Horvath je danes prispel v New York. Sodeloval bo na 11. zasedanju Generalne skupščine OZN. Hkrati so prispeli tudi drugi člani madžarske delegacije.

Skrajna zaostritev

upora v alžirskih mestih in na deželi

Pariz, 13. nov. (Tanjug). Alžirski uporniki srdito reagirajo na najnovejšo ofenzivo francoskih čet in enot tujske legije. V zadnjih 24 urah je v Alžiru padlo in bilo ranjenih malone 100 ljudi. Med ostrimi spopadi in boji je treba posebej omeniti tri atentate in diverzantske akcije upornikov v mestu Alžiru. Uporniške bombe v mestih, v Alžiru in Oranu so ubile in ranile 18 francoskih oficirjev in vojakov.

Dopisniki pariških časnikov poudarjajo, da je položaj povsem Alžiru zdaj skrajno zaostren. Vlada je danes objavila, da je bil general Salan imenovan za novega poveljnika vojnega okrožja v Alžiru. Dosedanji po-

veljnik general Lorrillon je postal načelnik generalnega štaba francoske vojske.

Najbolj ogorčeni so bili spopadi vzhodno od Orana. Tujska legija je skušala upornike obkoliti, ti pa so prebili obroč in iz zasede napadli vojaške konvoje. Po francoskih podatkih je padlo pri tem 6 francoskih vojakov in en orožnik. Tudi nedaleč od mesta Alžira in blizu Tenesa ter na področju Constantine so bili huđi boji. Pri Tenesu je padlo 12 oficirjev in vojakov.

V Alžiru so uporniki večeraj popoldne in davi vrgli na policijska in vojaška vozila, na vojaška zborna mesta in poslopja kakih 10 bomb. Samo v mestu je bilo ranjenih 35 ljudi. Poročajo tudi o napadih na francoske kmetije in prometna sredstva na deželi. Zelo pomembni daljnovid Bernel-Cornel je bil malone docela uničen.

Vsi alžirski uslužbenci, zaposleni v mestnem prometu v Alžiru, so začeli danes generalno stavko v protest proti represalijam nad Alžirci, ki so 1. novembra sodelovali na proslavi druge obletnice osvobodilnega boja.

Čestitka Nehruju

Beograd, 13. nov. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku indijske vlade Džavaharlalu Nehruju brzojavko, v kateri mu čestita k 67. rojstnemu dnevu in izraža najboljše želje za dolgo življenje v službi domovine in stvari miru na svetu.

Burns v Rimu

Rim, 13. nov. (Reuter). Poveljnik varnostnih sil OZN general Burns je danes prispel v Rim. Z generalnim tajnikom OZN Hammarskjöldom, ki bo prispel jutri, bo pregledal mednarodne čete, ki se zadržujejo v Capodineu pri Neaplju. Po prihodu v Rim je Burns izjavil, da mu ni znano, kdaj bodo te varnostne čete prepeljali v Egipt.

Predsednik Tito je v Pulju prisostvoval predstavi burmanskega plesnega ansambla. Na sliki v razgovoru z burmanskim prosvetnim ministrom U Htu Tinom in člani ansambla

OB ZAČETKU XI. ZASEDANJA GENERALNE SKUPŠČINE OZN

DOBER PRIČETEK spritico uspešne intervencije proti agresiji

New York, 13. nov. (AP) Sinoči okrog pol desetih se je začelo enajsto redno zasedanje Generalne skupščine OZN, na katerem so se zbrali delegati 76 dežel.

Zasedanje je začel predsednik zadnjega zasedanja, čilski delegat Jose Masa. Izrekel je priznanje delu OZN na raznih področjih in njenim prizadevanjem, da bi zboljšali življenjski standard vseh ljudi na svetu in ohranili mir. Po njegovem mnenju je treba vnesti v ustanovno listino OZN nekatere spremembe, da bi tako odpravili veto, do katerega imajo pravico posamezne sile in da bi tako zagotovili spoštovanje načel o suverenosti in enakopravnosti vseh dežel, ki so članice OZN.

Potem je imenoval delegate Argentine, Brazilije, Burme, Iraka, Nizozemske, Nove Zelandije, SZ in ZDA v verifikacijski odbor. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil nato s tajnim glasovanjem soglasno izvoljen siamski delegat Vajtajakon, in sicer s 75 glasovi, en glas pa je bil neveljaven.

Nato je Vajtajakon izrazil simpatije Generalne skupščine do narodov Egipta in Madžarske, kjer so nedavni dogodki terjali človeške žrtve in materialne izgube. V tem tragičnem položaju je OZN izprašala, da je uspešen

instrument miru, da je pametno ravnala in hitro ukrepala.

Po govoru novega predsednika in volitvah ostalega predsedstva ter predsednikov posameznih odborov je Skupščina na predlog azijskih in afriških dežel soglasno sprejela v organizacijo nove članice: Tunizijo, Maroko in Sudan. Okrog 10.30 je zaključila svojo prvo plenarno sejo. Potem pa se je začelo delo v odborih.

Predsedniki posameznih odborov Generalne skupščine so bili izvoljeni ob soglasnem pritrjevanju. Za predsednika političnega odbora je bil izvoljen perujski delegat Victor Andrés Belaunde, za predsednika posebnega političnega odbora turški delegat Selim Sarper, gospodarskega odbora pakistanski delegat Mohamed Mir Kan, socialnega odbora danski delegat Hermet Lanong, skrbniškega odbora dominikanski delegat Enrique de Marchena, proračunskega in administrativnega odbora egiptski Omar Lutfi in pravnega odbora češkoslovaški delegat dr. Karel Petrcelka. Za podpredsednike Generalne skupščine so bili izvoljeni delegati ZDA, Velike Britanije, Francije, SZ, Tajvana (Formoze), Indije in San Salvadora.

Odgovori Madžarske

na resolucijo Generalne skupščine OZN

New York, 13. nov. (AFP). Madžarska vlada je poslala generalnemu sekretarju OZN Hammarskjöldu brzojavko, v kateri pravi, da sodi ureditev sedanega položaja na Madžarskem izključno v notranjo pravno pristojnost madžarske države. Sleherna resolucija Generalne skupščine OZN v zvezi z notranjepolitičnimi vprašanji na Madžarskem pomeni vmešavanje v notranje zadeve dežele in je v nasprotju z določbami ustanovne listine OZN.

Madžarska vlada opozarja na to, da sta v deželi zavladala v

Koča Popović v Parizu

Pariz, 13. nov. (Tanjug). Jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je na poti v New York, kjer bo vodil jugoslovansko delegacijo na zasedanju Generalne skupščine OZN, davi prispel v Pariz. Na postaji so ga sprejeli veleposlanik dr. Bebler z osebjem veleposlanštva in predstavnik francoskega zunanjega ministrstva.

Hammarskjöld urgira v Tel Avivu

New York, 13. nov. (AP). Generalni tajnik OZN Hammarskjöld je zahteval od izraelskega zunanjega ministrstva, naj takoj objavi natančnejša obvestila o pogojih, ki jih postavlja Izrael za umik svojih čet z egiptovskega ozemlja. V svoji poslanici pripominja, da je po sodbi OZN življenjskega pomena ugotoviti brez slehernega odlašanja osnove za izpolnitev sklepa Generalne skupščine o umiku izraelskih čet.

Konferenca v Bejrutu

Bejrut, 13. nov. (Reuter). Predstavniki arabskih držav so se danes sestali v Bejrutu, da prouče v luči anglo-francoskega napada na Egipt položaj na Bližnjem vzhodu. Na konferenci sodelujejo delegati Egipta, Saudske Arabije, Iraka, Jordanije, Libanona, Libije, Sirije in Sudana. Na dnevnem redu so: britansko-francosko-izraelski napad na Egipt, nadaljnji odnosi arabskih držav s tujimi državami, zlasti z Veliko Britanijo in Francijo, palestinsko vprašanje.

zadnjih dneh oktobra fašistična nevarnost in brezpravje ter da je vlada lahko v takšnem položaju obnovila zakonitost in red samo tako, da je pozvala sovjetske čete na pomoč.

Ko bo red do kraja obnovljen, se bo začela madžarska vlada neutegoma pogajati s sovjetsko vlado o umiku sovjetskih čet iz dežele. Glede na takšen položaj je madžarska vlada proti temu, da bi poslali na Madžarsko predstavnike, ki bi jih imenoval generalni sekretar OZN. Sovjetske čete so namreč na Madžarskem na poziv madžarske vlade. Organizacija volitev na Madžarskem sodi izključno v pristojnost madžarskih oblasti.

Kar zadeva resolucijo Generalne skupščine OZN o madžarskih beguncih, izjavlja madžarska vlada, da bo omogočila madžarskim državljanom, ki so podbegnili v tujino, da se svobodno in povsem varno vrnejo domov. Madžarska vlada je privolila tudi v tisti del resolucije Generalne skupščine, ki govori o pomoči

madžarskemu narodu. Prevzem in razdelitev zdravil in živil, ki so jih poslali madžarskemu narodu, bo skušala čimbolj olajšati. V tej zvezi tudi že sodeluje z mednarodnim Rdečim križem.

Alžirska spomenica

Generalni skupščini OZN in svetovni javnosti.

New York, 13. nov. (Reuter) Alžirska fronta Narodne osvoboditve je poslala OZN spomenico z zahtevo, naj pride na dnevni red Generalne skupščine alžirsko vprašanje. Spomenica med drugim pravi, da samo »pritisk mednarodne javnosti, izražen v Generalni skupščini, utegne prisiliti Francijo, da privoli v pogajanja s pravimi predstavniki alžirskega ljudstva in v ureditev alžirskega vprašanja«.

Alžirci, je poudarjeno v spomenici, hočejo imeti demokratično republiko v okviru Severnoafriške federacije.

Voditelji delegacij Tunizije, Maroka in Sudana, novih članic OZN, so imeli sestanek z novinarji. Med drugim so izjavili, da bodo njih vlade v celoti podprle vse dežele, ki se borijo za neodvisnost, dokler je ne bodo dosegle. Tunizijski delegat Mongi Slim se je ob tej priložnosti izrekel za sprazumno uredjanje vprašanj, kakor se je primerilo na tuniško-francoskih pogajanjih o neodvisnosti Tunizije. Maroški delegat Ber Abut pa je zahteval, naj Alžiru nemudoma pripoznajo popolno neodvisnost.

ZVEZNI IZVRŠNI SVET JE RAZPRAVLJAL

O GOSPODARSKEM RAZVOJU in osnovnih proporcih družbenega plana za 1957

Za ves od 1. novembra do 31. decembra nad planom nakopani premog bodo premogovniki dobili premije

Beograd, 13. nov. (Tanjug) — Na današnji seji Zveznega izvršnega sveta, ki ji je predsedoval Edvard Kardelj, se obravnavali uspehe letošnjega gospodarskega razvoja in sprejeli osnovne proporce družbenega plana za leto 1957.

Svet je nadalje sprejel predlog zakona o razlastitvi in proučil elaborat o vprašanjih in predlogih v zvezi z določitvijo začetnega sklada obratnih sredstev gospodarskih organizacij. V tej zvezi so sprejeli uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o skladu obratnih sredstev gospodarskih organizacij, kot tudi odlok o spremembah in dopolnitvah uredbe o skladu obratnih sredstev gospodarskih organizacij, odlok o skupnem zne-

sku sredstev, ki bodo dodeljena gospodarskim organizacijam kot začetni sklad obratnih sredstev in uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o prenehanju poslovanja podjetij in obratov. Svet je sprejel tudi začasni odlok o pogojih in postopku za pripojitev podjetij, obratov in delavnice združenim poslovnim zvezam.

Zvezni izvršni svet je med drugim sprejel odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o danjuju premij za proizvodnjo premoga, nakopane ob nedeljah in državnih praznikih. Ta odlok omogoča premogovnikom premije za vsako tona nad predvideno proizvodnjo nakopane premoga od 1. novembra do 31. decembra. Premije se torej nanašajo tudi na večjo proizvodnjo v delovnih

dneh in znašajo 1200 din za tona črnega premoga, 900 din za tona rjavega premoga in 700 din za lignit. Premogovniki bodo prejeli dodeljene za surovine vse nad predvideno proizvodnjo nakopane količine.

Premije bodo premogovniki uporabili 50 % za delavce in uslužbence, 50 % pa kot sredstva za samostojno razpolaganje.

Zvezni izvršni svet je sklenil razrešiti dolžnosti predsednika odbora za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta Dobrovoja Radovavljevića, ker odhaja na delo v CK ZKJ. Za novega predsednika odbora za gospodarstvo je bil imenovan Mijalko Todorović, za predsednika komisije za delovno storilnost in delovne odnose pa Franc Leskošek.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 14. novembra

Oblačno, v kotlinah zamagleno, vmes manjše padavine, zlasti v zahodni Sloveniji. Temperatura med 2 in 7, v Primorju do 14 stopinj C.

Stanje vremena:

Področje nizkega zračnega pritiska se zadržuje v Sredozemlju in s svojimi frontalnimi motnjami vpliva na naše kraje. Hladne zračne mase dotekajo v zahodno Evropo in se združujejo za Alpami.

VSO POZORNOST za delo nesposobnim invalidom

je med drugim rečeno v resoluciji kongresa ZVVI, ki je včeraj končal svoje delo

Sarajevo, 13. nov. (Tanjug). Kongres Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije je danes končal svoje delo. Ob koncu je sprejel resolucijo in novi statut Zveze ter izvolil glavni odbor. V resoluciji o tekočih nalogah na socialnem in zdravstvenem področju je rečeno, naj Zveza tudi v prihodnje posveča vso pozornost za delo nesposobnim invalidom in staršem padlih borcev, ki se morajo sami preživljati. Omogoči naj jim, da bodo uveljavili vse pravice, ki jim jih zagotavlja skupnost.

Tudi odslej bo Zveza posvečala vso skrb otrokom padlih

Dnevna kronika

Proslava 12. obletnice osvoboditve Skoplja

Včeraj so svečano proslavili 12. obletnico osvoboditve Skoplja. Okrajni ljudski odbor je imel svečano sejo, nato pa so ljudski odborniki in predstavniki družbenih organizacij položili vence na spomenik padlih borcev v NOB.

III. kongres ZB Makedonije bo 8. decembra

Glavni odbor Zveze borcev Makedonije je sklenil, da bo III. kongres te organizacije 8. decembra v Skoplju.

Skupščina republiškega zavoda za socialno zavarovanje

Včeraj je bilo v Ljubljani redno zasedanje skupščine republiškega zavoda za socialno zavarovanje. Na skupščini so pregledali dosedanje delo na področju preventivnega zdravstvenega varstva in razpravljali o razdelitvi sredstev iz preventivnega sklada pri republiškem zavodu za socialno zavarovanje. Govorili so tudi o kritiji primanjkljaja nekaterih okrajnih zavodov za socialno zavarovanje za leto 1955 ter o predračunu republiškega zavoda za leto 1957.

borcev, zlasti glede njihove vzgoje, šolanja in zaščite njihovega premoženja in ureditve njihovih premoženjskih koristi. Zveza bo posredovala pri organih ljudske oblasti, da bo ugodneje urejeno tudi stanovanjsko vprašanje invalidov. Ena glavnih nalog Zveze bo tudi v prihodnje skrb za zdravstveno stanje članov. V resoluciji je zlasti poudarjena potreba po spremembi dosedanjega načina klimatskega zdravljenja, ki naj dobi čimprej obliko medicinskega zdravljenja invalidov.

V resoluciji, ki jo je predložila komisija za mednarodne stike, je med drugim rečeno, da je četrti kongres ugotovil, da je rodila dosedanja dejavnost Zveze na mednarodnem tržišču pomembne sadove. Mednarodno sodelovanje organizacij bivših borcev je bila močna podpora pri naporih mirolojubnih narodov za ohranitev miru na svetu. Zdej je ta podpora še bolj potrebna. »Mi pozdravljamo nove zmage mirolojubnih sil na svetu pri zatiranju agresije ter izpriceno enotnost narodov in držav.« je rečeno v resoluciji. Na koncu resolucija pravi, da so naši vojaški vojni invalidi življenjsko zainteresirani na ohranitev miru na svetu in pridobitev našega socialističnega razvoja in da obsojajo sleherni agresijo.

Po izglasovanju resolucije je govoril predsednik Ljudske skupščine BiH Djuro Pucar. Sledile so volitve. Za predsednika ZVVI je bil ponovno izvoljen generalni podpolkovnik Miloje Milojević.

Ukrepi za izboljšanje življenjskega standarda v prihodnjem letu

Pred sestavo končnega predloga zveznega družbenega plana bo Zvezna ljudska skupščina razpravljala o temeljnih proporcijah tega plana

Zvezni svet in Svet proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine se bosta, kakor smo že poročali, sestala 25. novembra k skupni seji, na kateri bodo razpravljali o temeljnih proporcijah družbenega plana za leto 1957. V tej zvezi bodo obravnavali vrsto važnih vprašanj naše ekonomske politike, kakor so enakomernost gospodarski razvoj, investicije, politika pospeševanja kmetijske proizvodnje, ukrepi za izboljšanje družbenega standarda, prometa in naše plačilne bilance, vse to pa v skladu s smernicami naše ekonomske politike, ki so bile konec lanskega leta sprejete na razširjenem sestanku izvršnega komiteja ZKJ in na četrem plenumu Zveznega odbora SZDL, kjer so po ekspoziciji tovariša Tita sklenili, da se mora naša gospodarska politika v prihodnjem obdobju bolj usmeriti k proizvodnji potrebnih dobrin in sploh k dviganju življenjskega standarda.

Pričakujejo, da bo podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović v svojem ekspoziciji prikazal med drugim konkretne možnosti za zvišanje plač, oziroma v kakšnem obsegu se lahko povečajo tarifne postavke za posamezne kategorije delavcev in uslužbencev. Predvideni so ukrepi, ki naj zagotove ne le zvišanje plačnih skladov, zlasti na račun omejitve investicij, marveč tudi dejansko izboljšanje realnih plač in ne samo nominalnih. Med drugim je predvideno tudi povečanje deleža plač iz dobička.

Kitajski mladinci pri predsedniku LO Beograda

Predsednik LO Beograda Miloš Minkić je včeraj priredil kosilo kitajski mladinski delegaciji, ki se muči v Jugoslaviji kot gost CK LMJ.

Povečanje kupne moči zdaj omogoča in celo terja naš gospodarski razvoj spriči sprememb v razdelitvi narodnega dohodka in zlasti spriči zmanjšanja investicij. Za uresničenje teh načrtov pa je treba seveda v skladu s povečanjem kupne moči zagotoviti tudi ustrezno zvišanje blagovnih skladov. Industrijska proizvodnja potrošnega blaga se bo v prihodnje leto verjetno povečala za okrog 13%. Če se dodamo uvoz industrijskega blaga iz inozemstva, ki bo še večji kakor letos, bo trg nedvomno dovolj založen s tem blagom za široko potrošnjo, tako da bodo zadovoljene vse potrebe glede na povečanje kupne moči. Zlasti važno pa je v tej zvezi tudi povečanje razpoložljivih skladov kmetijskih pridelkov za domači trg. Zato je ob pričakovani poprečni letini lahko računati, da bomo v prihodnje leto začasno zmanjšali izvoz kmetijskih pridelkov (kakor mesa, jajc itd.), hkrati pa bomo skrbeli za nemoteno preskrbo z osnovnimi živili, to je z moko, mastjo in sladkorjem iz uvoza.

Kakor rečeno, bo Zvezna ljudska skupščina najprej posebej razpravljala o osnovnih proporcijah družbenega plana in o ukrepih za uresničenje teh proporcij, ne pa že o posameznih instrumentih in o podrobnostih. Razprava bo torej usmerjena na našo ekonomsko politiko kot celoto. Hkrati so predvideni posebni referati o agrarni politiki, o investicijah in o prometu, to je o vprašanjih, ki že sodijo v dolgoročno politiko oziroma v perspektivni plan. Po smernicah, ki jih bo sprejela Skupščina, pa bodo potem načrt družbenega plana za leto 1957, kolikor bo potrebno, še predelali.

Kako so vprašanja, o katerih bo razpravljala Zvezna ljudska skupščina, že dozorela za temeljitejšje reševanje, občuti zdaj prav vsak delavec in uslužbenec. Najnovejši podatki Zveznega zavoda za statistiko nam sicer potrjujejo, da se naše gospodarstvo čedalje bolj stabilizira, vendar se cene ustaljujejo na že prej doseženi višji ravni. Indeks življenjskih stroškov štiričlanske delavske družine je znašal letos v oktobru 104 nasproti 102 v lanskem oktobru in 91 v oktobru 1954. V dveh letih so torej življenjski stroški narasli za 14%. V primerjavi z lanskim oktobrom so ostali stroški prehrane, obleke in obutve sicer v povprečju nespremenjeni, narasle pa so cene storitev za 8% in v manjši meri tudi cene za kurjavo in za pijačo. Kaj pa nam pove primerjava med gibanjem nominalnih plač in gibanjem življenjskih stroškov, ki se v statistiki izraža v indeksu realnih plač? Indeks realnih plač se je do leta 1954 vsako leto nekoliko dvigal. Leta 1952 je znašal 91 točk, naslednje leto 93, leta 1954 pa je s 105 točkami dosegel najvišje stanje. Nasprotno pa je lani ta indeks spet padel na 100 in je letos nadalje nekoliko popustil, kajti v oktobru so bile realne plače za 2% nižje kakor lani v istem mesecu.

Vzrok za to nazadovanje realnih plač moramo iskati predvsem v naraščanju cen kmetijskih pridelkov oziroma v spremenjenem razmerju med cenami industrijskih izdelkov in kmetijskih pridelkov, ki je imelo za posledico, da se je zadnja leta dvigala življenjska raven kmetijskega prebivalstva na škodo mestnega. Kako močno so se od leta 1952 odprle te škarije v korist kmeta, nam zgornjo pričajo gibanje indeksov cen proizvajalcev, ki jih objavlja Zvezni zavod za statistiko. Razvoj teh indeksov nam kaže, da so od leta 1952 do septembra t. l. narasle cene industrijskih izdelkov le za 7,5%, zato pa so se cene kmetijskih pridelkov povprečno povečale kar za 40%. Gornje primerjave nam hkrati potrjujejo, kako tesno je vprašanje našega življenjskega standarda povezano z našim agrarnim vprašanjem, po drugi strani pa z vprašanjem produktivnosti dela. Stalno dvigovanje produktivnosti bo tudi v bodoče temelj, na katerem bomo gradili naš življenjski standard. Kakor pa je res, da so od produktivnosti dela odvisne naše plače, tako vplivata obratno tudi sistem in višina plač na produktivnost. Zato lahko ob boljši ureditvi plač pričakujemo tudi več uspehov v smeri dvigovanja produktivnosti dela. Kar zadeva investicije, pa je jasno, da obseg investicij v okviru narodnega dohodka bistveno vpliva na življenjski standard, kajti čim večji del narodnega dohodka porabimo za investicije, tem manj ostane za osebno potrošnjo. Zato moramo v interesu zboljšanja življenjske ravni nadalje držati investicije v omejenem okviru.

Vz nemirljivi boni

Naš tisk, sindikati, komisije za plače itd. že dolgo razpravljajo o plačah in plačnem sistemu, o delovni storilnosti in življenjskem standardu. O tem je bilo sprovedenih že več različnih predlogov, ki jih je naš tisk tudi objavil. Ta vprašanja so dobila posebno mesto v osnutku družbenega plana za leto 1957. O njih bo razpravljala tudi Zvezna ljudska skupščina na zasedanju, ki se bo začelo 25. novembra.

Naši odgovorni gospodarski podtelti so že govorili o možnosti in potrebi po povečanju kupne moči mestnega prebivalstva. Ta zadeva torej nikakor ni nova, pač pa so jo ljudje, ki imajo preveč časa, obogatili z novo, dokaj vznemirljivo vestjo. Jeli so namreč govoriti, da bodo dobili delavci in uslužbenci kot dodatek k plači bone, za katere bodo lahko kupili samo tekstilno blago. Radlo prazne čenče je že poročal, da tiskajo te bone v Zavodu za tiskanje bankovcev v Beogradu.

Eni pravijo, da bodo delili bone 29. novembra — na Dan republike, drugi vedo povedati, da jih bodo delili 1. decembra, tretji pa, da pridejo v promet šele 1. januarja. Toda bodbi boni so dobili takšno veljavo, da so zavzeli svoje mesto tudi v domačih proračunih mnogih družin.

Na uredništvo »Borbec« so se obrnili mnogi bralci z vprašanjem, koliko je na tem resnice, kdaj bodo začeli deliti bone, ali bodo veljali samo za tekstilno blago in podobno. Zato se je uredništvo, čeraj in predčertajšnji obnili na Sekretariatu za finance Zveznega izvršnega sveta, na Sekretariatu za blagovni promet, na Narodno banko in na Zavod za tiskanje bankovcev, toda o bonih nikjer nič ne vejo.

N. D.

ŽREBANJE OBVEZNIC II. ljudskega posojila

Beograd, 15. novembra (Tanjug). — Včeraj je bilo v Beogradu dvanaestito žrebanje II. ljudskega posojila.

Dobitek 100.000 dinarjev je zadel obveznic št. 217 iz serije 5635.

Dobitek 50.000 dinarjev so dobile obveznice št. 898 iz serije 1180 in 3620.

Dobitek 10.000 dinarjev so dobile obveznice št. 808 v teh serijskih:

5678, 3748, 3904, 2030, 6648, 5349, 2102,
5465, 2078, 3749, 1204, 3901, 5786, 4177,
2938, 4226, 6487, 6140, 6218, 5886, 3974,
6545, 2133, 2879, 1969, 1951, 1442, 3940, 4444,
139, 4230, 612, 4598, 1856, 6134, 5000, 6132,
4006, 3442, 2040, 2932, 1979, 3502, 6255, 5141,
1057, 3659, 49, 2569, 3811, 3302, 2421, 6341,
5203, 126, 2750, 2605, 1648, 4834, 3738, 1519,
2931, 54, 2652, 4990, 6212, 6229, 2019, 5442,
6292, 3387, 1357, 3220, 4359, 4442, 976, 1641,
5769, 115, 1002, 2677, 4738, 2591, 9780, 4272,
1829, 2566, 4339, 6517, 2118, 5957, 19, 5198,
1587, 2156, 4217, 3740, 3188, 929, 5556, 4138,
1473, 1141, 4047, 2120, 5941, 6489, 4545, 2450,
3800, 5227, 3014, 3287, 5664, 4673, 3106,
3810, 1781, 5108, 6371, 601, 1682, 5291, 3682,
5165, 6177, 5732, 5026, 5812, 339, 2092, 4947,
695, 5001, 2150, 4785, 3540, 1956, 3977, 6401,
4578, 3104, 1225, 5406, 2859, 401, 3379, 5896,
2989, 3594, 1779, 1844, 3545, 4337, 5839, 2376,
944, 2869, 6221, 5546, 2717, 6740, 136, 2689,
3629, 3526, 3250, 295, 6182, 1190, 5874, 2254,
3377, 5485, 2320, 1838, 1094, 4548, 30, 1285,
5667, 6160, 6434, 3145, 129, 3971, 912, 2877,
1594, 3606, 1364, 6198, 3, 5058, 3784, 2500,
3285, 5942, 571, 2886, 5167, 1762, 1298, 575,
1680, 901, 728, 4000, 147, 5159, 9510, 5908,
2139, 358, 2501, 1342, 4649, 5689, 737, 3221,
3744, 359, 8567, 2017, 1916, 4128, 6240, 4735,
5423, 397, 4167, 3937, 4567, 6269, 2959, 707,
2713, 2794, 6060, 5599, 281, 3851, 1485, 5419,
4507, 840, 3426, 1310, 5889, 5463, 5663, 5456,
6359, 2577, 2185, 3535, 4335, 5188, 6636, 4642,

1240, 4749, 2011, 1751, 2733, 5549, 280, 4607, 4718, 5010, 3465, 961, 3422, 1929, 3521, 3769, 3227, 1596, 3071, 530, 5194, 3207, 3544, 1050, 3287, 4834, 4855, 2764, 4762, 2582, 5307, 698, 2587, 3012, 5651, 2620, 3545, 4287, 1327, 2373, 3614, 4451, 181, 4511, 4366, 5016, 3110, 2925, 4179, 1926, 103, 762, 3550, 4918, 4685, 861, 5488, 4064, 2639, 5135, 5385, 6417, 2754, 4178, 3050, 2430, 122, 4743, 5093, 138, 1295, 4920, 6649, 740, 1952, 3743, 5368, 1073, 2061, 4813, 1771, 4577, 3709, 5371, 3419, 3048, 5157, 6429, 797, 2665, 3079, 1679, 2753, 4324, 2121, 4684, 3781, 4677, 2555, 3843, 2810, 6344, 3315, 2712, 2699, 4311, 622, 5739, 197, 3924, 5055, 1870, 5290, 5218, 5815, 1640, 3611, 2785, 5714, 3950, 4764, 3157, 4289, 387, 1040, 3265, 6313, 1136, 3062, 1896, 5985, 4408, 679, 5955, 955, 1745, 2060, 2600, 448, 5466, 1281, 4013, 3270, 4679, 1804, 6252, 6450, 1, 769, 1584, 3286, 4983, 3299, 5802, 4509, 5138, 4492, 2730, 6546, 4067, 4056, 504, 5220, 4484, 6595, 5488, 5922, 5300, 4656, 3347, 4064, 900, 546, 5408, 1210, 264, 4597, 4767, 4227, 3509, 5889, 4370, 1885, 6406, 1054, 402, 5898, 584, 1274, 957, 1299, 529, 5122, 4469, 6338, 2967, 5162, 1446, 5365, 5898, 1583, 2894, 4595, 2922, 5659, 5671, 3133, 4601, 2479, 5964, 4957, 82, 161, 491, 864, 5076, 4653, 5380, 4961, 5905, 1491, 4765, 6374, 3887, 1174, 2447, 2533.

Dobitek 5000 dinarjev so zadele obveznice št. 221 v vseh parnih serijskih.

Dobitek 2000 dinarjev so dobile obveznice vseh serij, ki imajo tele številke: 358, 387, 991, 663, 85.

Amortizirane so obveznice vseh serij, ki imajo tele številke:

902, 865, 472, 705, 419, 874, 391, 217,
355, 936, 208, 925, 398, 539, 105, 645, 446,
950, 985, 734, 852, 404, 603, 16, 711, 259,
65, 991, 590, 708, 251, 387, 58, 890, 316,
442, 85, 783, 280, 221, 995, 615, 316, 273,
527, 131, 136, 966, 249, 271.

KONGRES KMETIJSKO-GOZDARSKIH DELAVCEV IN USLUŽBENCEV KONČAN

Brez povečanja delovne storilnosti ne moremo govoriti o zboljšanju življenjskega standarda — je dejal v svojem govoru Djuro Salaj

Ostjsek, 23. nov. (Tanjug). Četrti kongres kmetijsko-gozdarskih delavcev in uslužbencev je danes končal svoje delo z izglasovanjem sklepov o nadaljnjem pospeševanju kmetijske proizvodnje ter razvijanju in krepitvi delavskega samoupravljanja na posestvih kmetijskih organizacij.

Nadaljnje razvijanje delavskega in družbenega upravljanja na kmetijskih posestvih in njihovo usposabljanje za uspešno obravnavanje problemov kmetijske proizvodnje in bolj racionalno gospodarjenje je eden glavnih pogojev za razvoj in napredek poljedelstva in gozdarstva, je poudarjeno v sklepih. Kongres meni, da je treba upostaviti specializirano proizvodnjo in sistem nagrajevanja na podlagi dosežene proizvodnje.

Ker imajo kmetijska posestva presežek delovne sile, si morajo organi upravljanja prizadevati,

da izkoristijo vse možnosti za organiziranje bolj rentabilne proizvodnje in bolj racionalne uporabe delovne sile. Če pa odvečne delavce odpuste, morajo sindikalne organizacije poskrbeti za pravilne ukrepe, da ne bi prišla do izraza samovolja. Odpuščenim delavcem je treba po možnosti zagotoviti novo zaposlitev ali pa gmočno preskrbo. Centralni odbor sindikata kmetijsko-gozdarskih delavcev si bo prizadeval, da bo pri uveljavljanju predpisov o pokojninskem zavarovanju omogočil pripoznanje pravic do pokojnine kmetijskim delavcem, v enakimi pogoji kakor delavcem,

zaposlenim v drugih gospodarskih panogah.

Po izglasovanju sklepov je govoril predsednik Centralnega sveta ZSJ Djuro Salaj. Poudaril je, da je eno glavnih vprašanj v nadaljnjem delu sindikatov povečanje delovne storilnosti. Brez tega ne moremo govoriti o zboljšanju življenjskega standarda. To bo zlasti važno v prihodnje leto, ko bo dala družbena skupnost kmetijstvu na razpolago 40 milijard dinarjev za odstranitev zaostanosti in ugotovitve pogojev za hitrejšje naraščanje delovne storilnosti. Glede živl moramo postati neodvisni od kapitalističnih dežel. Uvoz znatnih količin žita, masti in sladkorja bremeni našo zunanjetrgovinsko bilanco in vpliva na življenjski standard naših delovnih ljudi.

(Četrto nadaljevanje)

Zavijeva v ulico, v kateri se gnete več tisoč ljudi. Vidim stolpčice tankov in v topovskih ceveh madžarske narodne zastave. Komaj se prerivava skoz množico, razburjeno in usmerjeno na tanke.

»To sem vam hotel pokazati.«

»Saj vem, da je vaša vojska pasivna in da je razpadla. Za tanke se ne zanimam.«

»Toda to so sovjetski tanki. Sedem jih je. Pojdite z menoj, da se prepričate.«

Srečno se prerineva prav do tankov. Na njih stoji neoboroženi sovjetski vojak, mladi, zbegani, obupani, ker plezajo otroci po gosenicah na kupolo, brskajo po nahrbtnikih, pravijo vojakom, naj zmečejo proč peterokrake zvezde in stare ženice se sučejo okrog tankov, Madžar pa pravi tankistu grozeče in ogroženo:

»Mar hočeš streljati na madžarsko ljudstvo?«

»Nočem streljati na madžarsko ljudstvo,« odgovarja sovjetski tankist in solze mu zalijejo oči.

Potem mu Madžar ponudi roko, tankist se obotavlja, vendar pa mu jo stisne.

Tu je sedem sovjetskih tankov z zastavami. Mračni so ti orjaki in ostudni ko trupla. Rad bi čimprej prišel iz kupa železa in mrznje. Moj vodnik pa mi pravi:

»Ne bi mogli reči, da ne nastopajo sovjetske čete te dni korektno, kjer le morejo. Streljajo samo, kadar kdo strelja nanje. Kadar pa se pomikajo proti njim sprevodi demonstrantov, streljajo čeznje. Ko ne bi ravnali tako, bi

Tanki v bojnih na budimpeštanskih ulicah

ne mogli po ulicah naprej niti s tanki.«

ta rod je dosedanja sistem umri s fanti na radijski postaji vred. Nikjer pa ne slišim ustvarjalne ideje. Pri nobenem človeku ne morem čuti njegovega privida jutrišnjega dne. Tu se podira in ubija. Tu ne mislimo na jutrišnji dan. Vsaj ne slišim, da bi socialistično mislili. Iz zamišljenosti me zdramijo kriki. Obrnem se. Dva civilista bežita, gruča ljudi pa teče za njima. Moj vodnik me pusti samega in odhiti za to gručo, ki se strne in navali na begunca, prilepljena k roletam bližnje trgovine. Nekaj trenutkov stala ob zarjavelih roletah, usta že odprta za krik. Slišal sem tudi nekaj krikov, ko nisem več

SEDEM DNI

(Iz neurejenih beležk)

videl njihov obraz, in se umaknil za vogal. Linčajo. Koga?

Cez deset minut se je vrnil moj vodnik z nekim drugim fantom, ki me je objel in rekel v lomljeni srbohrvaščini:

»Rodil sem se v Baranji. Dolegl nisem mogel priti v Jugoslavijo, za trdno pa bom lahko prišel po tve godokih. Rad bi ostal v Jugoslaviji in živl pri vas.«

»Kaj se je zgodilo? Koga so ti ljudje linčali?«

»Dva pripadnika javne varnosti v civilu. Spoznali so ju, strašno. Oči so jima iztaknili...«

Ne morem naprej, groza me spreletava. Rad bi zbežal nekam, rad bi si zakril obraz, da ne bi ničesar videl. Toda fant iz Baranje me prime pod roko in odvede naprej. Spotoma mi pripoveduje in se hvali, da je bil v tisti skupini svo dvajsetih ujetnikov na visečem mostu, ki se mu bližamo in na katerem so še pred nekaj urami divljali srđiti boji. Gledam štiri sovjetske tanke pred mostom.

»Ni pa res, da smo položili orožje. Radio je lagal. Municije nismo več imeli. Kaj smo mogli? Bil sem v zaporu, strašno so me pretapali. Ali naj vam pokažem ramena?«

»Verjamem vam. Kdaj so vas izpustili?«

»Včeraj. Toda to noč spet pojdem z njimi. Vam lahko to povem. Pogledajte tistole trdnjavo tam gori. Tam je že 800 upornikov. Imamo tudi topove. Tudi težka artilerija nam ne more do živega. Tja vas moram odvesti.«

»Ne, nikakor ne.«

»Zakaj ne? To morate videti. Nič se vam ne bo zgodilo. Tam so moji tovariši, ves moj razred.«

»Kdo pa je dal orožje vašemu razredu?«

»Ah, orožje, to je lahka stvar. Srečali smo sto dvajset policajev. To ni politična policija, to niso organi javne varnosti, to so naši mestni policaji za vzdrževanje reda. Enega poznam, rojaka sva pa sem mu dejal?«, Stefan, ti si Madžar. Zakaj hočeš streljati na Madžare? On pa mi je odvrnil: »Saj nočem streljati na Madžare.«

»Če je tako, pa mi daj puško! sem dejal. On pa: Na jo, samo nikar nikomur ne povej, kdo ti jo je dal! Potem pa nam je vseh sto dvajset dalo orožje in strelivo.«

Gremo mimo sovjetskih tankov na visečem mostu. Teško mi je pri srcu. Prizadevam si, da bi tega ne pokazal, ker se ta dva fanta ne bojita.

Na drugi strani mostu počl nekaj pušk, potem pa sledi dolg rafal iz težkega mitraljeza.

»Čujte, prosim vas, bili ste partizan in izkušeni imate več

kakor jaz. Imam dve bombi. To noč bočem uničiti tistale dva tanka. Kaj mislite... je obstal in mi pokazal z roko... ali je bolje, da se jima približam ed desne strani ali vzdolž ograje?«

»Ne bi vam svetoval ne prve, ne druge poti.«

»Zakaj? Boriti se hočem, da se sovjetske čete umaknejo iz Madžarske.«

»Ne vem, v imenu česa hočete vreči bombi na ta dva tanka.«

»Saj sem

Univerzalnost

redovna svetovna organizacija — Društvo narodov — je imela v času svojega največjega poleta v članjenih državah OZN imena znanja 78 članic, torej 25 več, kakor stara organizacija. Nenehno naraščanje števila članov OZN dokazuje, da se na svetu zdaj nadaljuje politično preobrnjanje in osamosvojitve kolonialnih in odvisnih narodov in dežel. Nadaljuje se isto gibanje, ki je med drugo svetovno vojno zajelo Azijo, takoj po njej pa tedaj bolj zajema Afriko.

Sprejem Sudana, Maroka in Tunizije v članstvo OZN je najboljši dokaz, da se lahko nezadovoljni proces osamosvojitve v Afriki uresničijo na miren, ne boleč način. Vse je odvisno od tega, ali bodo administrativne sile razumele, da je v njihovem lastnem interesu, da uporabijo v obravnavanju stvarnosti v sedanji Afriki tisto stališče, ki so ga izprijale nasproti Sudanu, Maroku in Tuniziji.

Sprejem treh novih držav v članstvo OZN tudi dokazuje, da niso zaman poskusi mednarodne skupnosti, da izločijo OZN v pravo univerzalno svetovno organizacijo. Kriza glede sprejema novih članic je trajala več let in bil so trenutki, ko je ogrožena bila obstoj organizacije. To krizo je lani OZN uspešno prebrodila. Sprejete so bile skoraj vse države, ki so zaprosile za članstvo. Tako je bila prvokrat odprta realna perspektiva za upostavitve popolne univerzalnosti.

Severna, Srednja in Južna Amerika ter Avstralija so bila edina področja sveta, ki so bila še od začetka organiziranja OZN v celoti zastopana v svetovni organizaciji. Evropa je bila še pred letom dni zastopana zelo slabo. Z zdaj je položaj čisto drugačen. Evropsko predstavitvo v OZN se je močno približalo popolni univerzalnosti. Prvazprava sta ostali zunaj samo dve nemški državi. To pa je posebno vprašanje.

Washington na liniji OZN

Washington, 13. nov. (AFP). Predsednik ZDA Dwight Eisenhower je bil sinoči pri zunanem ministru Dullesu, ki se zdravi v vojaški bolnišnici »Walter Reed«. V Beli hiši pravijo, da je bil razgovor v zvezi z vprašanji Bližnjega vzhoda.

Dullesov namestnik Herbert Hoover ml. je sinoči poročal senatnemu odboru za zunanje zadeve o politiki vlade v zvezi z Bližnjim vzhodom in z Madžarsko. Hoover je podrobno govoril o položaju. Posamezni člani odbora so po seji, ki je bila tajna, povedali, da vlada ne namerava intervenirati v sedanji krizi na noben drug način razen prek OZN. Predsednik odbora Walter George je izrazil zadovoljstvo, da je generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld odpotoval v Kairo.

Predstavnik Bele hiše pa je novinarjem izjavil, da za sedaj še nimajo nobenega načrta, da bi sklicali konferenco vrhovnih predstavnikov treh zahodnih sil, ZDA, Velike Britanije in Francije. S to izjavo je predstavnik Bele hiše pravzaprav odgovoril na vesti iz Londona, po katerih naj bi se predsednik Eisenhower v načelu strinjal s tem, da bi bila taka konferenca v Washingtonu že v bližnjih dneh.

FRANCOSKI OBISKI NA VZHODU

Pariz, 13. nov. (Tanjug). Posebna parlamentarna delegacija bo konec tega meseca obiskala Bolgarijo. Po podatkih iz francoskega parlamenta bodo parlamentarci ostali v Bolgariji deset dni.

Nedavno je bila francoska parlamentarna delegacija v Romuniji in CSR. Te dni pa bi morala priti v Francijo delegacija sovjetskega Vrhovnega sovjeta. Sovjetski poslanci pa so spričlo dogovor na Bližnjem vzhodu svoj obisk odpovedali.

S formalno-pravnega stališča glede Azije ni posebnih problemov. Skoraj vse samostojne azijske dežele so članice OZN. Kolikor še niso, je upanje, da bodo sprejete v članstvo. Stvarnost pa je drugačna. Azijsko sodelovanje v OZN je še zmerom daleč od univerzalnosti, kajti Kitajski se zmerom niso omogočili, da bi sodelovala v delu svetovne organizacije. Ne gre za sprejem kitajske v OZN, kajti to vprašanje je bilo urejeno že ob ustanovitvi svetovne organizacije. Gre za sodelovanje dejanskih predstavnikov Kitajske v OZN.

OZN se je posrežilo urediti težavno vprašanje sprejema novih članic in s tem je znatno okrepila svoj univerzalni značaj. Toda svoje polne univerzalnosti ne bo dosegla, dokler ne bo urenila vprašanja kitajskega predstavitva.

Guy Mollet zaman miri

Panika spričo gospodarskih posledic napada na Egipt — Npopustljivost nasproti Alžircem

Pariz, 13. nov. (Tanjug). Ministrski predsednik Guy Mollet je sinoči po televiziji znova pozval Francoze, naj bodo »hladnokrvni« in »previdni« spričo »številnih alarmantnih vesti in desinformacij«, ki se širijo zdaj, ko so prenehale vojaške operacije na Bližnjem vzhodu. V zadnjih dveh dneh, v katerih so Parižani v svojem preplahu pokupili malone vse razpoložljive zaloge živil v prodajalnah, je to že drugi poziv predsednika vlade prebivalstvu.

Izredni ukrepi in omejitve avtomobilskega prometa, ki so zdaj začeli veljati, pa so v javnosti še povečali vtis, da bo prinesla »politijska akcija« na Bližnjem vzhodu slabe posledice.

Tudi v parlamentu niso zadovoljni z ukrepi vlade in ji predvsem očitajo, da je »popustila pritisku OZN, ZDA in SZ, še preden je dosegla »poglaviti cilj« agresije na Egipt, namreč padec Nasserjeve vlade.

»Francija nima kaj obžalovati pri tem, kar je storila,« je izjavil Guy Mollet. Angleži in Francozi so s svojo akcijo »razkrili sveto dejstvo, da SZ nezakonito sili na Bližnji vzhod.« Vztrajal je pri trditvi, da je z anglo-francosko agresijo na Suez »Naser izgubil ves ugled« in da so »arabske dežele in SZ lahko zdaj povzele nauk, da v Naserju nimajo zanesljivega zaveznika«. Po Molletovih besedah se »Francija v bodoče ne bo več umikala«, bo pa »treba še veliko časa, preden bomo prav razumeli, kaj vse se je zgodilo«. Z operacijami v Egiptu »se je posrežilo internacionalizirati suesko vprašanje. Tega ne more nihče več zanikati«.

Največji del svojega govora je posvetil Guy Mollet alžirskemu vprašanju. Poudaril je, da »operacije na Bližnjem vzhodu niso vplivale na stališče vlade, da je moč alžirsko vprašanje urediti na miren način«. Znova je dejal, da je ustavitve sovražnosti in brezpogojna predaja orožja »edini pogoj« za pogajanja. S predstavnikmi Nacionalne fronte se bo Francija pogajala samo o ustavitvi sovražnosti. »Politična pogajanja se lahko začne šele po volitvah, in sicer s predstavniki, ki bodo svobodno izvoljeni.« Volitve bi bile seveda pod nadzorstvom francoskih oblastí.

Mollet se je dotaknil tudi Madžarske in obžaloval, da je OZN »bolje poskrbela za usodo egiptskega diktatorja kakor pa za madžarski narod«.

MEZDNE STAVKE V ARGENTINI

Buenos Aires, 13. nov. (Reuter). Zaradi stavke 50.000 tiskarskih delavcev, ki zahtevajo višje plače, davi listi niso izšli. Delavci so razglasili, da bodo stavkali tako dolgo, dokler ne bodo ugodili njihovim zahtevam.

Kakih 250.000 kovinarjev pa je danes prenehalo delati in nastopilo krajšo stavko. Tudi ti zahtevajo večje meze. Razen tega se je v Argentini začela tudi delna stavka delavcev telefonskih central.

Nehru v kratkem v Washingtonu

Washington, 13. nov. (AFP). Predsednik Eisenhower je danes popoldne sprejel indijskega veleposlanika Mehta. Čeprav za sedaj še ni znano, o čem sta govorila, opozarjajo v Washingtonu, da sta si Eisenhower in Nehru v zadnjem času izmenjala več poslanic o mednarodnem položaju, zlasti o položaju na Bližnjem vzhodu. Ti krogi ne izključujejo tudi možnosti, da sta Eisenhower in Mehta razpravljala tudi o obisku predsednika Nehruja v ZDA. Mehta sam je pred razgovorom izjavil, da se bosta Eisenhower in Nehru sestala »bržčas še pred koncem tega leta«. Točen datum in kraj sestanka obeh državnikov pa še nista določena. Pripomnil je, da bo uradna napoved Nehrujevega obiska v Washingtonu objavljena bržkone v osmih dneh.

Napad na Egipt

in ukrepi azijsko-afriških dežel na konferenci načrta Colombo v New Delhiju

New Delhi, 13. nov. (Tanjug). Po sinočnji prvi seji konference ministrskih predsednikov držav Načrta Colombo, ki je trajala približno dve uri, so objavili kratko poročilo, po katerem so obravnavali mednarodni položaj, posebno še dogodek na Bližnjem vzhodu in na Madžarskem.

Davi so se razgovori nadaljevali. Pred sestankom je bila seja strokovnjakov štirih dežel. »Sporazum je bil v bistvu dosežen in v gledališčih med menoj ter predsedniki Indije, Burme in Indonezije ni nobenih razlik.« je izjavil po sestanku predsednik cejlonske vlade Bandanarajak. Konferenca predstavnikov štirih dežel se bo jutri nadaljevala.

V krogih konference pravijo, da so obrazložili svoja gledišča o sedanjem položaju, da pa še niso razpravljali o ukrepih za ureditev najvažnejšega vprašanja, zaradi katerega so se sestali — spopada na Bližnjem vzhodu. Politični opazovalci sodijo, da bodo na konferenci znova zahtevali, da se morajo britanske, francoske in izraelske čete brezpogojno umakniti in da se bodo šele potem lahko začela pogajanja o ureditvi sueskega vprašanja.

Možnost, da bi se kmalu sestale delegacije dežel, ki so sodelovale že na bandunški konferenci, je zelo majhna, ker je burmanski ministrski predsednik U Ba Sve večeraj pred prihodom v Delhi izjavil, da zdaj »ne bi bilo koristno sklicati konferenco azijskih in afriških dežel, ker je OZN vzela stvar v svoje roke«, pa tudi zaradi tega, ker bo več voditeljev teh dežel dalj časa na rednem zasedanju Generalne skupščine. Vendar ne izključuje možnosti, da bi sklicali konferenco pozneje, če bi to terjal položaj.

Delegacija sovjetske vojske pri Ivanu Gošnjaku

Beograd, 13. nov. (Tanjug). Načelnik generalštaba JLA generalpolkovnik Ljubo Vučković je priredil danes v Domu JLA kosilo delegaciji sovjetske armade, ki se mudi pri nas na obisku in jo vodi generalpolkovnik Vladimir Komarov. Na kosilu sta bila tudi državna podsekretarja za narodno obrambo generalpolkovnika Otmara Kreačić in Vojo Nikolić, dalje državni podsekretar za zunanje zadeve Dobrović Vidic in drugi.

Delegacija je sprejel tudi državni sekretar za narodno obrambo armijski general Ivan Gošnjak. Sprejem je minil v priskrbenem razgovoru. Popoldne so bili gostje na Avali in so položili vence na grob Neznanega junaka ter se vpisali v spominsko knjigo obiskovalcev. Po svečanosti je polkovnik Miloš Pavlović govoril članom sovjetske delegacije o bojih za osvoboditev Beograda v oktobru 1944.

Z VSEH STRANI SVETA

OZN BRITANSKA »PRITOŽBA«

New York, 13. nov. (Reuter). Britanska delegacija v OZN je sinoči objavila pomenico, ki v njej med drugim trdi, da ciprski nacionalisti prejemale orožje, strelivo in drugo gmotno pomoč iz Grčije. Ta pomenica je bila objavljena kot podpora britanski zahtevi, naj bi stavili na dnevni red Generalne skupščine vprašanje »grške podpore terorizmu na Cipru«.

EGIPT HUMANOST

London, 13. nov. (AFP). Britanski veleposlanik v Egiptu Trevellan, ki se je danes vrnil v Veliko Britanijo, je izjavil, da so imeli Egipcijci od njega »spopolnoma korektno stališče« in da se sploh ni treba vznemirjati zaradi usode 2000 britanskih državljanov, ki žive v Egiptu. Vsi Britanci v Egiptu se naprej normalno stanujejo v svojih stanovanjih in se dočela pristoje gibljejo.

OBNOVITEV PREKOPA

Kairo, 13. nov. (Reuter). Direktor informacijskega oddelka vlade Abdel Kader Hatem je sinoči izjavil, da bo

sta čiščenje in popraviljanje Sueskega prekopa trajala štiri mesece. Britansko-francoske vojaške operacije so povzročile potapljanje ladij v prekopu, ki je v rhu tega poškodovan v razdeljanjem mostu pri Ferdanu in drugih vojaških mostov.

JORDANIJA RAZDEJANJE NAFTOVODA IZ IRAKA

Aman, 13. nov. (Reuter). Naftovod, speljan iz Kirkuka v Irak do Haife v Izraelu, je bil pretrgan na dveh mestih. Minulo noč so potaknili razstrelivo pod naftovod v bližini Irbida v severni Jordaniji. Področje, kjer je prišlo do eksplozije, je našta iz tega naftovoda poplavila. Ze leta 1948 je Jordanija prepovedala uporabo tega naftovoda.

ALZIR ZASEDA V ZAHODNEM ALZIRU

Alžir, 13. nov. (Reuter). Alžirski nacionalisti so napadli iz zasede dva francoska avtobusa na področju Perregauxa v Zahodnem Alžiru. Pri tem je bilo ubitih 7 Francozov, med njimi 6 vojakov. Več potnikov pogrešajo.

Prozaičen začetek zgodbe dr. Otta Johna pred nemškim sodiščem

Bonn, 13. nov. »Dr. Wolfgang Wohlgemuth me je omamil z mamilom in nesilno odpejal v sovjetski sektor Berlina.« Tako se glasli zagovor, ki ga je izbral (sam ali ne, to je v resnici) bivši delnik zahodnonemške protibehevalne službe dr. Otto John, ki je danes zavrzal obtožnico, češ da je 20. julija 1954 prostovoljno zbehal v Vzhodno Nemčijo in se ponudil odnotnim oblastem, da bi vodil propagando proti Adenauerjevi vladi.

To je začetek zgodbe, ki jo je včeraj pred vrhovnim sodiščem v mestu Karlsruhe pripovedoval dr. Otto John, zgodbe, ki je tako zmehana in v kateri je tako malo domišljije, da je menda še tako malo nadarjen režiser ne bi sprejel za podoben scenarij kakoga pustolovskega filma. Pa poslušajte, kakšna je ta zgodba.

Dne 20. julija 1954, po proslavi žrtve zarote proti Hitlerju, je John dve uri preživel v družbi nekoga ameriskega zakonskega para (najbrž kapetana Hibergerja), potem pa je prišel v hotel, da bi legel k počitku. Okrog osmih zvečer je najel taksij in se odpravil k dr. Wohlgemuthu. Bejal se ni s svojim avtom, ker njegov šofer ni poznal Berlina in ker je bil avto nekoliko pokvarjen, iz taksija je izstopil na Kurfürstendammu pred Francoskim domom.

Prva četa norveških vojakov v sklopu varnostnih sil OZN pred odhodom v Egipt

Washington, 13. nov. (AFP). Prva četa norveških vojakov v sklopu varnostnih sil OZN pred odhodom v Egipt. Prva četa norveških vojakov v sklopu varnostnih sil OZN pred odhodom v Egipt.

»Zakaj? Da bi zabrisal za seboj sleđove« je vprašal predsednik sodišča. John je odgovoril, da mu to niti na misel ni prišlo. (Po neki verziji je imel John v Francoskem domu ob osmih nepovedan sestanek z dvema oficijelnima angleške obveščevalne službe.) Kmalu se je znašel pri dr. Wohlgemuthu na Ullandstrasse. Tam mu je ponudil skodelico kave, v kateri je bilo baje zloglasno mamillo. John pravi, da je potem povabil, da bi šel njegovo drugo hišo v Lützenburgerstrasse. Spetoma mu je v avtomobilu rekel, da mora za trenutek stopiti k nekemu svojemu davčnemu svetovalcu. John se je jezil in zahteval, naj ga takoj odpelje nazaj v hotel, toda bilo je že prepozno.

Zdrnil se je šele v ruskem okraju v vzhodnem Berlinu. Okrog njega so bili zbrani Rusi, Kmalu se je preprašil, da je pasivni odpor brez pomena. Obdvoval je skupaj z nekim ruskim generalom v civilu. Na sestanku z novinarji pa je govoril tako, kakor so ga bili pripravili. Bil je v Moskvi, pozneje pa štiri mesece v nekem okrevališču ob Črnem morju. Kakal je na trenutke, da bi pohegnil, in ga tudi dočakal... Na vprašanje predavdnika sodišča, zakaj v poldrugem letu na mnogih srečanjih z novinarji z Zahoda ni namigall zahodnonemskim oblastem na svoje namene, je John odgovoril: »Tudaj bi Rusi občrnatli z menoj.«

Dedan Kimathi, eden izmed voditeljev upornikov Mau-Mau v Keniji, ki so ga Britanci te dni v boju ranili in ujeti ter vklenjenega prepeljali v bolnišnico v Nijeriju v Keniji

V BUDIMPEŠTI

»Vidite, ne streljajo.« Zbral sem svoje moči in odšel z njima proti vojašnici. To mi pa res ni bilo potrebno. Pobili me bodo. Neumno. Fant pa se baha, kaže z roko na okna, ki poveduje o ranjenih, ki so jih šele tež nekaj ur obvezali; jaz pa kar nekam skličen in majhen gledam v zdrobljene stražarske hiške. Na hodnikih okensko stisko. Skriplje pod nogami.

Uporabili sem moral vso svojo politično argumentacijo, da sem prepričal tega ponosnega in bahavega fanta, da bi bilo neumno, če bi me odvedel v trdnjavo, ki je v rokah upornikov. Bil je razočaran. Ostal je pri svojem prepričanju, da sem strahopetnež.

Po zidovih in izloženih oknih so prilepljene resolucije s 16 točkami zahteve upravne odbora Zveze madžarskih pisateljev in študentovskih organizacij, letaki upornikov, grožnje, mrznja, zanesenost. Spet pridemo na obrežje Donave. Pošta je razsvetljena ko da se upor bliža koncu. Veseli me, da slišim ljudi govoriti o razlagu Kadara in Nagyja in da se strinjajo z njima. Zdaj je četrta na šest in od hotela, kjer stanujem, bom hodil še dobro uro. Po šestih je prepovedano hoditi po ulicah. Rad bi pohitel, pa ne morem. Na vsaki tretji hiši črna zastava, na nekaterih vise madžarske narod-

ne zastave, zaštrite s črnimi pajčolanom. Pred temi hišami stoji gruča ljudi. Tu pa tam vidim obokan obraz, nikjer pa ne slišim, da bi ljudje glasno jokali. Čedalje več je ljudi s črnimi trakovi na rokavih. Spomnil sem se Kossuthovega grba, ki so ga nosili v demonstracijah 23. oktobra in ki so ga izdelali v tem poslopju morda prav ljudje, ki so s črnimi trakovi na rokavih počastili spomin padlih. Kako mnogo, mnogo časa je preteklo, ne preteklo, marveč zdrevlo nekam od tistih trenutkov, ko sem prišel v sprejeto pred spomenik generala. Böhma. Če je samo v tej ulici padlo toliko žrtev, koliko jih je moralo pasti šele v Pešti in v tistih blokkih, kjer so v bojih sodelovali tudi topovi! Mimo pridri sanitetni avto in sirene zaptulijo. Mimo zdrvi kamion, poln mrtvih. Vidim več čevljev. Ljudje se odkrivajo. Tišina drvi skoz tišino.

Počasi privozi mimo tudi »buick«, katerega prednji del je pokrit z ameriško zastavo. Na avtomobil švedskega odpravnika posov, ki se na klič upornikov ni hotel ustavit, je streljal švedski diplomat.

»Glejte, samo na parlamentu je še peterokraka zvezda,« mi pravi vodnik.

»Menim, da ni dobro, da odstranjujete peterokrate zvezde. To je mednarodni emblem.«

»Saj ne odstranjujemo petero-

krakih zvezd zato, ker smo proti socializmu. Za naš narod je peterokraka zvezda simbol stalinizma in narodne podrejenosti.«

Molčim. To ni edino mnenje, ki mu v teh trenutkih ne morem nasprotovati.

Fant kritični in množica se zbira okrog njega. Kritiči, da so zaplenili že 24 sovjetskih tankov. Ali je to res?

Tudi okrog parlamenta se razlegajo kriki. Spet demonstracije. A tu so še danes popoldne srdito streljali. Menda je upor res končan. Hitim, da bi prišel čimprej čez most, po glavi pa mi roji misel: »Ali naj grem v to množico ljudi, ki je preplavila tanke, topove in strojnična gnezda? Prepozno pridem, v hotel ne pridem pravočasno. To lahko vidi človek samo enkrat v življenju. Grem naprej, se ustavljam, hruščit in kričanje je peklenko.« Hura! Hura! Vprašam, kakšna gesla vzkljkajo. Povedali so mi, da demonstranti zahtevajo, naj takoj izpuste vse ulete in aretirane upornike. Ljudje drve čez most, na nič se ne ozirajo. Pa menda niso vsi ti pogumnejši od mene? Med njimi vidim tudi starce in ženske. Zdaj mislim docela brez srbskega in jugoslovanskega prevladujočega občutka hrabrosti, kajti ta narod je čudovito hraber, da porečem, ko se vrnem domov: »Srb, nikaner se ne trkajte na prsi, nikaner se ne hvalite z junaštvom! Na ulicah Budim-

pešte sem videl pravilčno hrabrost.«

Nikoli nisem slišal tako ogorčenega in tako mogočnega vzkljkanja menda dvajset tisoč ljudi, zbranih na obrežju za parlamentom, sovjetski tanki pa so se bili zagrizli v to razbeljeno, dušljivo strašno temo. Kakšna so to srca, ki so šla na čelu spreveda na tankovske cevli Radjiški zvočniki oddajajo Kadarjev in Nagjev govor, poročila in glasbo. Ti ljudje, ki zahtevajo osvoboditev ujetih upornikov, pa tega ne slišijo. Potem vidim, kako prihajajo iz poslopja, baje enega izmed poslopij notranjega ministrstva, po vrsti ljudje, pravzaprav ne prihajajo, marveč jih nosi množica na rokah. Sovjetski vojakji stoji na tankih mirni, toda oprezni. Duhovi so se pomirili, sklepam že z večjo zanesljivostjo. Samo ovedeti se ne morem, da je vse to velikanski kup razstreliva in da lahko spet izbruhne. Mar so lahko prav nočjo zadovoljene vse zahteve množice? Teško in nevarno. Vsekakor je tveganje strašno za obe v spopad zaplenitih strani. Kdo ve, za kaj vse se bodo borili in za kaj so se borili vsi ti ujeti.

Vračam se proti hotelu in razmišljam. Zdaj sem sam, ker se je moj vodnik vrnil domov. Noč je. Ura je šest. Čeprav upam, da je najhušje minilo, nisem prepričan, da bo že od nočjo prepovedano streljati brez opozorila na vse, ki se znajdejo po šestih na ulicah. Teči ne morem, prekleti novi čevlji, ti vražji koničasti čevlji, ki nikaner ne ustrezajo peščem z visokimi členki.

Za barikado — trenutek počitka

Grem mimo parka; iz grmovja stopijo trije možki in mi nekaj strogo govore v madžarsčini. Zajecljam nekaj, in sicer v madžarsčini, da nisem več madžarskega jezika. Ogovore me v angleščini, pa jim povem, da sem Jugoslovan.

»Bravo, bravo!« me potreplja po rami eden izmed njih. Šele tedaj opazim, da drži v roki brozostrelko. Drugi mi ponudi cigareto. Seveda sem prižgal, se jim

zahvalil in jih pozdravil, vse to v srbsčini.

Ta malenkost me prav nič ne moti, da zadovoljen, da sem videl v teh nekaj urah na ulicah trenutek upornega mesta, vendarle razmišljam takole: »Da, to je upor na Madžarskem, s strašno in prevladujočo težnjo predvsem po narodni neodvisnosti. Na takšni poziciji so se znašili komunisti in profašisti, horthyjevci in vse ostalo politično mračnjastvo. Toda na dnevni red barikad je treba postaviti vprašanje oblasti. Komu bo pripadla? Kdo bo zmagal v tem najbolj krvavem in najbolj usodnem obračunu? Ne vem.«

Madžarska mora sprejeti Nagyja in Kadarja kratko malo zato, ker zdaj drugih nima. V tem položaju ni boljših ljudi. Da je drugače, mar bi zdaj Budimpešta molčala? Ne, ne molči. Slišati je vzkljkanje demonstrantov, manifestantov, kdo ve kaj so zdaj. Onkraj mostov čez Donavo se oglašajo tudi tanki.

V hotelu je razpoloženje dobro. Vsi upajo, da se bo upor polegel in da bo razglas Kadarja in Nagyja zadovoljil uporne množice. Direktorji »Jugodrvca« Mučarov, Čirič in Minković so zelo zadovoljni, ker pogodba, ki jo so podpisali z nekim madžarskim podjetjem, 23. oktobra dopoldne, ne bo razveljavljena.

Poljski pesnik Wazsik mi izčrno pripoveduje o svojem boju proti stalinizmu, ki ga je bil zadnja leta v literaturi, četudi je bil sam prej v zmoti. Ponosen je bil sam svoj boj. Pravi pa:

(Nadaljevanje na 4. strani)

Priloge za družbeni načrt

Izdelati bi bilo treba tudi načrt za kooperacijo zlasti v kovinski in tekstilni industriji — Tudi industrija in obrt naj bi bolj sodelovali

V mariborskem okraju že sedaj razmišljajo o proizvodnji v prihodnjem letu. Od pravočasnih priprav si obetajo, da bodo lažje proučili vsa pereča vprašanja, ki so v zvezi s proizvodnjo dela, izkoriščanjem zmogljivosti, strokovnim kadrom in podobno. Industrijska podjetja naj bi v prihodnjem letu še bolj kot letos proizvajala predmete za široko potrošnjo. V tem so zabeležila nedvomno že prve uspehe. Hidromontaža se je uveljavila s proizvodnjo raznih pralnih strojev in hladilnikov, TOBI v Bistrici proizvaja razen električnih štedilnikov še hladilnike, Industrija kovinskih izdelkov v Mariboru pa stroške za zelenjavo, tehnične, nože in razne druge primerne pripomočke za gospodinj-

stva. Glede proizvodnje teh izdelkov v prihodnjem letu bo pomemben Zavoda za planiranje in Sveta za industrijo in obrt v Mariboru potrebno, da tudi tiste gospodarske organizacije, ki ne proizvajajo potrošnega blaga, izdelajo perspektivni spored za njegovo proizvodnjo. Pri tem naj bi upoštevali zlasti take proizvode, ki jih je mogoče serijsko proizvajati in jih primanjkuje na domačem trgu. V tej smeri pa je treba voditi tudi politiko dodeljevanja investicijskih kreditov. Pri izkoriščanju sedanjih zmogljivosti so podjetja v mariborskem okraju napravila že precej in tako pripomoga k povečanju proizvodnje. So pa še vedno primeri, da te zmogljivosti

ponekod ne izkoriščajo v dovoljni meri, saj dosega to povprečje le približno 80 odstotkov. Zato bi kazalo izdelati v posameznih podjetjih, zlasti v kovinski in tekstilni industriji, načrt kooperacije. Program kooperacije naj bi upošteval tudi ustanavljanje remontnih delavnic in mobilnih enot, ki bi lahko koncentrirale osnovna sredstva in strokovni kader ter bi s tem bilo zagotovljeno hitro in ceneno poslovanje. Za spored kooperacije in za njegovo izvedbo naj bi bile zadolžene komisije ali organi v okviru trgovinske in obrtne zbornice, pri Svetu ali pri drugih organih. Potrebno bi bilo tudi širše sodelovanje med industrijo in obrtjo.

Povečanje proizvodnje

Po dosedanjih predlogih industrijskih podjetij mariborskega okraja predvideva največje povečanje proizvodnje v l. 1957 elektroindustrija. Proizvodnja elektromotorjev bo porasla za 32 odstotkov, proizvodnja termoelektričnih aparatov za gospodinjstvo za 44, hladilnikov za 85 in akumulatorjev za 43 odstotkov. Elektroindustrija je letos povečala proizvodnjo za 33 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. K temu je pripomoglo zlasti močno povečanje proizvodnje majhnih elektromotorjev in delna presusmeritev proizvodnje v podjetjih Hidromontaža in TOBI v Bistrici na izdelovanje termoelektričnih aparatov in hladilnikov.

Pridobili bodo plodna zemljišča

Prebivalci Pregrada pri Slovenskih Konjicah so sklenili, da bodo kmalu začeli kanalizirati in meliorirati v svojem kraju. Tako si obetajo pridobiti od 50 do 60 hektarov rodovitne zemlje, kjer doslej niso kaj prida pridelali. Sredstva za predvidena dela bosta prispevali občina in vodno gospodarska uprava, nekaj pa jih bodo zbrali prebivalci sami. O podobnem načrtu razmišljajo tudi prebivalci v Konjiški vasi.

Na Pesnici so imeli zbor volivcev

V nedeljo so se občani Pesnice zbrali na zboru volivcev. Na zboru je zastopnik občinskega ljudskega odbora Maribor-Kočani tovariš ing. Jaki Ludvik obravnaval realizacijo družbenega plana za prvo polletje leta 1956 v naši občini. Na zboru so govorili o krajšem samoprispevku za popravilo cest. Letos so popravili mnogo občinskih cest, vendar bi lahko naredili še več. Krivdo za to pa nosijo predvsem sami občani, ki so premalo samoiniciativni. Da so popravili toliko cest, ima v glavnem zaslug kmetijsko gospodarstvo Pesnice. Volivci so se strinjali, da samoprispevek plačajo tudi prihodnje leto. Na območju krajevnega urada so lani obnovili in ha sadovnjakov, predvideno pa je, da se bo letos številka povečala.

Vsaj gradbeno podjetje

Co nimamo nobene industrije, bi lahko ustanovili vsaj gradbeno podjetje; strokovniki in pomožni delavci imamo pri nas dovolj. Tako so menili ljudje v cankovski občini. Občinski ljudski odbor je uresničil njihovo željo in letos ustanovil gradbeno podjetje »Temelj«. Čeprav je podjetje še mlado, ima mnogo dela, saj si ga je poiskal skoraj po vsem Gorickem, torej tudi preko meje svoje občine. Sedva ni po brez začasnih težav in slabosti, ki pa jih odpravljajo.

Ulica v starem delu mesta Maribora

Koristno posvetovanje

V mariborskem okraju bodo simski čas izbrali za splošno izobraževanje prebivalstva. V ta namen bodo Delavsko prosvetna društva Svobode ali Ljudske univerze prirele predavanja z raznih področij družbeno političnega življenja. Tako predavanje so imeli že v Rušah, kjer sta na pobudo Občinskega komiteja Zveze komunistov predsednik in sekretarjem Socialistične zveze in Zveze komunistov pojasnila najnovejša zunanjepolitična vprašanja sekretar občinskega komiteja in član okrajnega komiteja Zveze komunistov. V tej občini bodo imeli podobna predavanja še v podjetjih in po vaseh.

Iz Slovenskih Konjic

Pred kratkim je sekretar OK ZKS iz Celja tov. Simončič v Slov. Konjicah predaval o političnem aktivu iz področja konjiške občine o tekočih mednarodnih dogodkih in o vlogi Jugoslavije pri reševanju teh vprašanj. Hitro je odgovoril na nekatera postavljena vprašanja in objubil, da bo na svojem priložnem predavanju povedal svoje vtise s Kitajske, kjer je bil kot član jugoslovanske zadružne delegacije.

V usnjarskem kombinatu KONUS v Slov. Konjicah se je ta teden pričel tečaj za delavce, ki bodo kasneje opravljali izpite za kvalificirane in visokokvalificirane delavce. Čeprav se je za tečaj prijavilo več članov kolektiva, predavanja obiskuje le nekaj 20 delavcev in delavk. Splošne predmete v okviru predavanja poučujejo profesorji nižje gimnazije, strokovne pa tehnični strokovnjaki in tovarne. Predavanja so vsak teden trikrat, tako da bodo tečaj zaključili najbrž že letos.

V Slov. Konjicah je bil te dni tudi občni zbor gozdnih delavcev, ki so zastopni pri gozdarstvu obratu. Od vseh članov sindikalne podružnice, ki jih je 72, se je obnega zbor udeležilo 58, kar je zelo lepo število, če pomislimo, da je večina njih doma izven Konjic, med njimi nekateri celo iz vrh Pohorja, to je iz Rakova. V poročilih je bilo med drugim navedeno, da je okoli 30 članov naročenih na Delavsko enotnost, na Prešernovo družbo pa celo 67, kar je v primerjavi z ostalimi konjiškimi podjetji dokaj visoka številka. V teku letošnjega leta je bilo za gozdne delavce rešeno več perečih vprašanj iz higiensko-tehnične zaščite, plačilo deževnih dni, nabave zaščitnih sredstev pri delu itd. Na zboru so tudi predlagali, naj bi člani DS podjetja večkrat poročali o delu tega organa, in sicer po vsakem zasedanju. Prav tako pa so na zboru ugotovili, da člani tega kolektiva premalo sodelujejo v raznih organih družbenega upravljanja, kar je do neke mere sicer opravičljivo s tem, da so večkrat po vseh tednih na delovnem in prihajajo domov le ob sobotah.

Ljudsko revijo Prešernove družbe OBZORNIK

dobite v vseh knjigarnah, kioskih, trafikah

V zadnjih dneh sto novih članov

V soboto večer je bila razširjena seja KUD Storžič. Dnevni red je bil zelo bogat, saj so obravnavali in reševali več vprašanj za izboljšanje in povzretje dela. V ta namen je upravljal odbor že pred dnevi povabil mladino s Kokeca in okoliških vasi, naj se vključijo v društvo. Prijavilo se je več kot sto mladincev in mladink. Na željo starega in novega članstva so razen dosedanje dramske sekcije izpopolnili in ustanovili še pevsko, šahovsko in folklorno sekcijo. Dramska sekcija in pevec so že pripravljali za akademijo za 29. november. V tem času študirajo tudi komedijo v treh dejanjih, ki jo bodo v kratkem uprizorili. Bolesna stran pa je za društvo zadržani dom, ki ga ima društvo v najemu. Pravzaprav se sporno vprašanje glede lastništva včas je od leta 1954, ko je kmetijska zadruga v Koproci prešla v likvidacijo. Zadržani dom z dvoranjo so nekaj časa upravljali gasilci, ker pa ga niso mogli vzdrževati, ga je trenutno prevzela kmetijska zadruga v Kranju. V najemu pa ga ima do ureditve lastništva KUD Kokoča. Vsekarer je prav, da dobi dom v lastništvo KUD in tamkajšnje organizacije, ker so ga v ta namen tudi zgradili. Društvo ima tudi finančne težave. Za najnovejša popravila bi potrebovalo približno dva milijona. Prav bi bilo, da bi društvo finančno podprla občinski svet in svet za šolstvo, kulturo in prosveto.

Na Primskovem je zborovala mladina

V nedeljo dopoldan je bila v sindikalni dvorani Industrije bombnih izdelkov na Primskovem pri Kranju redna letna konferenca tovarniškega mladinskega akcija. Izbrano poročilo o delu mladinskega akcija v minulem letu je podal predsednik tov. Ahčič. Sodeč po podanem poročilu bi moralo biti marsikaj drugače, kakor je bilo dosedaj. Toda z ozirom na to, da je šele pred letom dni ponovno začela mladinska organizacija, je bilo doseženih nekaj

lepih uspehov. Le-ti pa so bili doseženi tudi s pomočjo sindikalne podružnice, vodstva Zveze komunistov in uprave podjetja. V minulem letu so imeli mladinci ciklus predavanj o vlogi delavskega samoupravljanja in njenem nastajanju, o vlogi SKOJ in NOB in po osvojitvi, o razvoju NOB, o gospodarstvu v FLRJ in predavanju o morali mladine. Udeležili so se tudi predavanj in tečajev, ki jih je organizirala sindikalna podružnica in uprava podjetja. Mladinci in mladinke so pri preurejanju tovarne pomagali tudi v prostovoljnem delu. Organizirali so tudi več tečajev. Vzile skrbno pripravljeno programsko konferenco in najbolj uspele so pregledali tudi stornilnost mladim proizvajalcev. Da bi delo še izboljšali, so v ta namen soglasno sklenili, da bodo v tovarni organizirali strokovni tečaj, ki bo mladim izkaleceno mnogo pripomogel k izboljšanju njihovega dela. Sprejeli so še več pomembnih sklepov o kulturnem izživljanju in o delu mladine. Nato pa so izvolili nov devetčlanski upravni in tričlanski nadzorni odbor.

Upriizoritev v Volkem

Volko, 13. nov. V nedeljo popoldne je dramska sekcija Svobode iz šenčurja uprizorila v prosvetnem domu v Volkem pri Kranju komedijo v treh dejanjih »Jara meščank«. Igra je bila zelo dobro našifurana. Polna dvorana gledalcev je bila zelo zadovoljna, kar so potrdili z aplavzom.

Jeseniško mesno gledališče pridno gostuje

Nekoliko zakasnelo sezono bo nadaljevalo Mesno gledališče na Jesenicah z gostovanji izven Jesenic. S Patričkovo igro v petih dejanjih »Vroča kri« je gostovalo nedavno v Kamniku, z Moltovo komedijo »Scapinovo svatstvo« pa minul četrtak v Kranjski gori. Ob gostovanju sta lepo uspeli, predvsem pa drugo v Kranjski gori, kjer sta bila popoldanska in večerna predstava povsem razprodani in je ostalo ljudi še za eno dvorano. V okviru gledališke todes bo gostovalo Jeseniško gledališče v Novi Gorici v okviru »Univerzije svjetev« Radovljici in še po drugih bližnjih krajih Jesenic, Delo Mesnega gledališča, ki daje tudi doma vsako soboto in nedeljo predstavo, zasluži v bodoče več priznanja v obliki odobritve proračuna za prihodnje leto.

Čufarjev večer na Jesenicah

Svoboda Jesenice bo prizredila v sredo v počastilo 71-letnice rojstva Jeseniškega proletarskega književnika Toneta Čufarja »Čufarjev večer«. Na večer bodo osvetlili delo proletarskega književnika in izjavili njegova dela. Podobne večere predvidevajo organizatorji vsako leto v počastje njegovega rojstva. Prav bi bilo, da bi se prihodnje leto spomnili tudi 15-letnice smrti Toneta Čufarja, ki je padel v št. Vidu pri Ljubljani 10. avgusta 1943.

Tvegaj je življenje da je rešil kamion, natovorjen z usnjem

V soboto, 18. t. m. je na časti med Smartnim pri Litli in Temenico obšel velik, 7-tonski kamion, last proizvoznika podjetja »Gorjanci« iz Novega mesta, ker se mu je pokvaril motor. Tovornjak je bil do vrha naložen z usnjem in je bil namenjen v Zagreb.

Sofer in spremljevalec tovarnjaka, ki sta popravljala motor, sta svedela, ko je motorju prišlo na čisto volno, namočeno v nafti, zaradi česar se je motor vnel in začel goriti. Sofer in spremljevalec tovarnjaka, prav tako pa tudi uslužbenec CK ZKS iz Ljubljane Franc Piškur in Franček Strekelj, ki sta se slučajno takrat z osebnim avtomobilom pripeljala po cesti, so skušali z zemljo pogasiti požar, toda zaman. Ognjen je ob trenutku trenutka naraščal in oblozval še ves motor. Ker je gorelo na najbolj življenjskem mestu, to je pri rezervuarju za gorivo, je kazalo, da je še vse izgubljeno in da bo vsak čas v plamenu ves kamion s tako dragocennim tovorom vrd. Prav tako pa je bilo tudi pričakovati, da bo zdaj zdaj eksplozivni tank s gorivom, zaradi česar so bili vsi prisotni v največji nevarnosti. V trenutku, ko se nihče ni več vedel, kaj storiti in ko so se ostali že začeli odmikati od gorečega motorja, pričakuje vsak trenutek eksplozije, pa se je v nedeljski obleki, kakršen je bil, vrget v bato in razlito nafto pod goro tovarnjaka, voznik osebnega avtomobila Franček

Strekelj ter začel z rokami in krpami gasiti ogenj od spodaj navzgor. Le z največjim trudom in v največji nevarnosti se je Franček Strekelju posrečilo zadušiti ogenj. Podjetju »Gorjanci« in skupnosti je tako prihranil najmanj 10 do 15 milijonov din, sebi pa je seveda uničil obleko in se povrhu še opekel po rokah.

Nesreča na železniški progi Rakek—Planina

V ponedeljek, dne 12. t. m. ob 13.55 se je na železniški progi med Rakekom in Planino zgodila huda železniška nesreča, ki je terjala dve smrtni žrtvi. Na progi sta namreč trčila motorna dezrezina in motorni vlak, ki je vozil po nepravem tiru. V dezrezini so bili sofer Martin Gale in železniški delavec Janes Glavan, ki sta se smrtno ponesrečila. Glede Plečnik, progovni nadzornik, ki je dobil huje telesne poškodbe in se v bolnišnici bori s smrtjo ter Jože Vajdovc, ki je bil nekoliko poškodovan, da je lik pred trenjem skočil iz dezrezine in se pri padcu laže poškodoval. Na dezrezini in motornem vlaku je za približno 4.000.000 din škoda. Do nesreče je prišlo v glavnem zato, ker so pustili peljati motorni vlak na nepravem tiru, za kar pa niso imeli pismene naloge, ki je za takšno vožnjo obzven.

Veseli popoldnevi mariborskih otrok

Poleg predstav lutkovnih gledališč, ki že dolgo časa privlačijo tolsko mladino, so v zadnjem času uveljavili tudi vesele popoldneve za otroke. Z prvimi programi, ki so jih sestavljale pravljice in razne lutkarske točke, so otroke osvojili. To je dokaz, da si otroci po šolskem delu želijo sproščene zabave in razvedrila. Vendar pa je to razvedrilo v celoti vzgojno in samo v drugi obliki podano učno gradivo.

Zveza prijateljev mladine, ki je pooblaščen pripravitelj za mladino. Razen namereva programe še razširiti. Gre predvsem za to, da se otroci navadijo samostojno nastopati. Dosejajo se take otroke, ki so se prijavljali kot recitatorji ali pevci, nagravali z majhnimi darovi. Privlačna figura »Kljukar«, ki te darove deli, je postala za mlade obiskovalce vzpodbudno pojem. To je tudi prvi korak k novim programom, kjer bodo sodelovali otroci skupno z lutkarji, gledališkimi igralci in drugimi odraslejšimi predavatelji.

Novi, lepa pridobitev Slovenske Koroške

V veliko veselje prebivalstva Slovenske Koroške je bila pred nekaj dnevi odprta direktna avtomobilska pruga Dravograd—Ljubljana. Tako se je ljudem iz teh krajev skrajšala pot v Ljubljano skoraj za polovico. Zdal sede v Dravogradu zjutraj ob petih v avtobus in po treh in pol urah je potnik že v Ljubljani, kjer ima nato skoraj osem ur časa do povratka. Zvečer ob pol osmih je avtobus spet v Dravogradu.

Veseli popoldnevi so zelo posrečena oblika razvedrila in uveljavljena otrok. Dovolj snovi in možnosti daje tudi radijski programi za mladino. Razen tega vzbujajo željo po uveljavljanju, tekmovanju in večjem podpiranju mladih talentov. Zelo dobro bi bilo te prireditve prenesti tudi na podeželje. S sodelovanjem organizacij Zveze prijateljev mladine, šolskih vodstev in kulturno-umetniških društev bi bilo možno vesele popoldneve za mladino izvesti v vseh večjih podeželskih središčih, če ne celo v manjših krajih. Zlasti kulturno-umetniška društva, ki čisto ne najdejo stika z otroki, bi lahko pri organizaciji tovrstnih prireditev našla dovolj možnosti za svoje delo in pritegovanje mladih talentov v sekcije svojih društev. Morda bi potem odpadla neumestna bojazn, da ni mladine za delo v igralnih družinah, pevskih zborih in drugih umetniških skupinah.

Dobili so pomoč

Kulturno-umetniško društvo »Pohorje« v Radvanju — Maribor je dobilo pred kratkim od občinskega ljudskega odbora Maribor — Tabar nad 70.000 din za pospešitev kulturnega dela v tem večjem delavskem naselju. S to pomočjo in z denarjem, ki ga je društvo dobilo z delovno akcijo v domači opekarni, bodo lahko izvedli marsikatero od več lepih projektov, o katerih so govorili na minulem občnem zboru društva. Vse leta sta bili v društvo delavni samo dramska sekcija in »pa knjižnica. Stari in večjih popravil potreben kulturni dom ni privlačil ljudi in je to tudi eden glavnih vzrokov, da kulturno delo ni bilo bolj uspešno. Z denarjem, ki so ga dobili, bodo dom popravili in prijetno uredili.

V Mariboru je uspeša varčevalna akcija

Ob letošnjem mednarodnem dnevu varčevanja so mariborski denarni zavodi Mestna hranilnica, Komunala banka in Zdržna hranilnica izvedli skupno propagandno akcijo, ki je prav dobro uspela. S podporo Sveta za prosveto in kulturo pri OLO so tudi v šolah razvili razgibano propagandno akcijo. Dijaki so pisali šolske naloge, v katerih so obravnavali važnost varčevanja in pri tem pokazali lepo razumevanje. Tudi preko študijskih je bila med delavci izvedena akcija, da bi poglobili smisel za varčevanje.

Mestna hranilnica je nagradila svoje najmarljivo mlade vlagatelje z denarnimi nagradami in okrasnimi ovitki vidno, da je šolski odbor delal skoraj vse leto zelo marljivo. Zlasti je imel težavno nalogo ob dograjevanju šolskega poslopja. Na isti dan je bil tudi zbor volivcev v Gačniku, kjer so obravnavali podobne stvari.

Akcija je torej bila uspešna in je dokazala, da so široko množico že uveljavila važnost in nužnost varčevanja. Žal so stroški takšne učinkovite propagande tako visoki, da jih denarni zavodi ne zmorejo. Zato so pristojni službe akcije izvesti le poredko. Kampanjsko delo pa seveda nima istega učinka, kot stalna propaganda, ki bi bila prav gotovo potrebna za učinkovitost dviganja zanimanja za varčevanje med prebivalstvom. Varčevanje je nujna potreba za vsakogar, hkrati pa je važnega pomena za naše gospodarstvo in dvig življenjskega standarda.

(Nadaljevanje s 3. strani)

»Jugoslavija je avantgarda. Jugoslavija je začela prva, njej pripada zgodovinska zasluga. Potem pa smo udarili tudi mi, Poljaki, v ugodnejših pogojih, toda pametno in složno.« Sovjetski profesor zgodovine mi prvi zaskrbljenje: »Tu ne vidim pravih socialistov. Tu ne more biti socializma. To je meščanski nacionalizem in nič več.« Ne strinjam se z njim, pa tudi ne ugovarjam mu. Noč pa je izredno tiha in meglena. Beležim v zvezek teh nekaj zadnjih ur.

26. oktober

Petek. Zbude me težki mitraljezi in topovi. Tisto jutro se je vnela morda najhujša bitka, odkar se je začel upor. Upal sem, da pojdem tisti dan v mesto takoj ko vstanem, da pojdem po ulicah, po katerih so divjali boji. Hotel sem celo obleči novo obleko, pa me je bilo sram. Grdo in žaljivo. Bolnišnice so namreč polne ranjencev in Budimpešta je v črnih zastavah. Jutro je mračno. Nasprotnega brega Donave ni videti.

upostaviti kapitalistični sistem in obnoviti hortijevsko Madžarsko? Tolikšna podpora ljudstva, ki jo uživajo uporniki, jamči za dolgotrajen boj. Kje so člani madžarske Partije? Koga zdaj podpirajo? Naivna so vsa ta vprašanja, ko sem sam trdno prepričan, da Partija madžarskih delovnih ljudi v tem trenutku ni sposobna za nobeno resno politično akcijo. Zdal odločajo o usodi Madžarske topovi in tanki. Naposled, če se napredni Madžari ne bodo organizirali, če ne bodo opustili oborožene borbe, bo usodo Madžarske odločila sovjetska vlada.

Tučji se pripravljajo na beg. Kolona dvajsetih avtomobilov z jopkami in podobnimi krpmi, zataknenimi za radijske antene, je pripravljena, da odrine v Avstrijo. Z njeni še hočejo odpeljati tudi tovariši iz podjetja »Jugodrv«. Odklonim vabilo, naj grem z njimi. Jaz sem v tej deželi gost. Inštitut za kulturne vezi s tujino sprejema vse račune, ki jih lahko podpisujem natakarjem. Ne pojdem od tod, dokler ne bom videl konca. Čeprav tudi v hotelu na Marged Szigetu, ostati hočem z milijoni ljudi, saj so bolj ogroženi od mene, čeprav poslušam streljanje v Budimpešti. Docela priseben sem in zanašam se nase. Sicer pa ima tudi teh mojih dvanajst strani, ki sem jih napisal, da jih preberem v Budimpešti, še zmerom svojo veljavo.

Problem: zakaj se bore tudi po Kadarjevem in Nagyevem razglasu, ki jamčita izpopolnitev vseh revolucionarnih in narodnih zahtev demonstrantov in upornikov? Zakaj se bore, ko so vendar izbojevali zmago? Ali so ogorčeni zaradi žrtev, ali ne verjamejo obljubam, ali so to zdaj sile protirevolucije, ki hočejo strmoglaviti ne stalinizem, marveč

SEDEM DNI V BUDIMPEŠTI

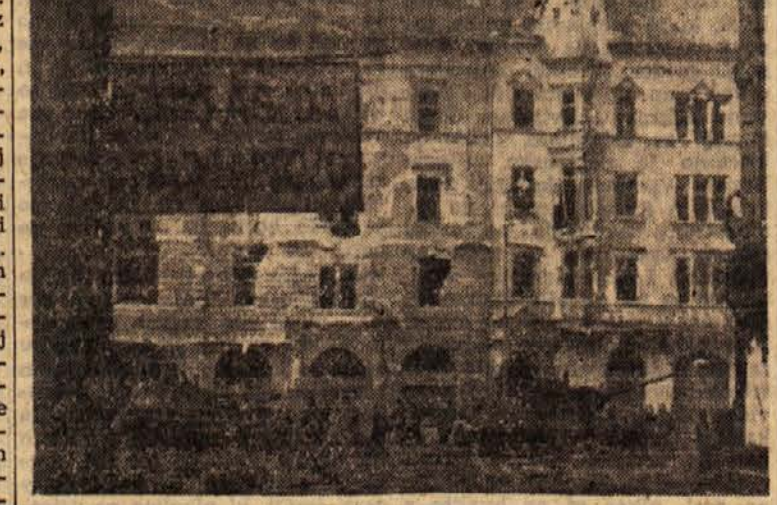
Pride moj tolmač in mi prinese »Glas naroda«, novo glasilo madžarskih sindikatov, ki sporoča, da bo sestavljena nova vlada Imre Nagya, revolucionarna, v kateri bodo tudi nepartijski. Časnik objavlja resolucijo, ki jo je izročil Imre Nagy sekretar madžarskih sindikatov in sekretar Oblastnega komiteja nekega industrijskega področja. V tej resoluciji zahtevajo od vlade Imre Nagya:

1. da se sovjetske čete do januarja umaknejo iz Madžarske;
2. razveljavljenje varšavske pogodbe;
3. enakopravne odnose in revizijo vseh gospodarskih pogodb s Sovjetsko zvezo in drugimi deželami;
4. zvišanje plač za 15 % in določitev maksimuma plač do 3500 goldinarjev;
5. upostavitve delavskih svetov v tovarnah;
6. madžarski uran naj služi koristim Madžarske;
7. da postane parlament stvarna izvršilna in zakonodajna oblast v deželi;
8. amnestija za vse upornike in politični azil na Madžarskem za sovjetske vojake, ki so se pridružili upornikom;
9. da država žrtvam upornikov gmotno

godbe; 10. da se iz vrst delavcev in delovnih ljudi organizirajo odredi varnosti za vzdrževanje reda in miru v deželi;- 11. da se sestanejo predstavniki mladine in delavcev in se dogovore o skupnih nastopih v boju za ureditev najbolj perečih vprašanj dežele;
- 12. da se uveljavi neodvisna zunanja politika in politika sodelovanja z vsemi državami;
- 13. da se madžarski sindikati odslej imenujejo Svobodni sindikati Madžarske;
- 14. da vlada takoj pojasni pravo stanje madžarskega gospodarstva in pove resnico o gospodarskih problemih dežele;
- 15. da pridejo Farkas in visoki funkcionarji javne varnosti za zločine, storjene v obdobju Rakosyja pred javno sodišče;
- 16. da organi javne varnosti in čete te ustanove takoj polože orožje.

Ta časnik poroča, da se Imre Nagy strinja z vsemi temi zahtevami in da je izjavil, da bo danes do 12 preosnoval svojo revolucionarno vlado. Časnik poroča o stanju v bolnišnicah in požaru v muzeju, ki ga vzliz naporom še niso pogasili. Gori ena madžarska zgodovina. Ali se s tem začne nova zgodovina Madžarske? Tega fanta so odgnali v nemško koncentracijsko taborišče, ko mu je bilo 15 let.

Če bo Imre Nagy objavil takšno deklaracijo, pravi ta fant, in če se bo še kdo boril proti njej, ga bo imel za ubijalca in sovražnika Madžarske. Tako mislijo vsi pošteni Madžari, mi zatrjuje. Opomni pa me, da vsi takšni Madžari pričakujejo pomoči od Jugoslavije.

Opustošene in poškodovane hiše sredi Budimpešti.

pomoč; 10. da se iz vrst delavcev in delovnih ljudi organizirajo odredi varnosti za vzdrževanje reda in miru v deželi;

11. da se sestanejo predstavniki mladine in delavcev in se dogovore o skupnih nastopih v boju za ureditev najbolj perečih vprašanj dežele; 12. da se uveljavi neodvisna zunanja politika in politika sodelovanja z vsemi državami; 13. da se madžarski sindikati odslej imenujejo Svobodni sindikati Madžarske; 14. da vlada takoj pojasni pravo stanje madžarskega gospodarstva in pove resnico o gospodarskih problemih dežele; 15. da pridejo Farkas in visoki funkcionarji javne varnosti za zločine, storjene v obdobju Rakosyja pred javno sodišče; 16. da organi javne varnosti in čete te ustanove takoj polože orožje.

V mestu ni kruha. Vojaštvo V deli med prebivalstvo kruh iz svojih skladišč.

Bitke divjajo okrog vojašnic javne varnosti. Eno so zažgali. Deset Čehoslovakov molči. Se nikoli se mi ni posrečilo zvedeti od kateregakoli, kaj misli o teh dogodkih na Madžarskem. Mi, Jugoslovani, se čedalje bolj bojimo protirevolucionarnega in šovinističnega razpoloženja in sil. Madžarski radio s simpatijami govori o upornikih. Patetično jih podpira, napoveduje novo vlado Imre Nagya. Z glasbo, seveda. Radio oddaja družinska obvestila. Vojno stanje. Polde. V Pešti grme topovi in metalcji min. Ob eni popoldne. V Budimu se začno boji. Tudi okrog vojašnice, oddaljene pol kilometra od nas. Ta naskok na vojašnico v naši bližini je srdit, preneha za nekaj trenutkov pa se spet nadaljuje. Nekdo mi pravi, da delavci iz bližnje tovarne naskakujejo odrede javne varnosti. Kdo ve, kaj je zdaj resnica. Po mostu, ki ga stražijo sovjetski tanki, vozijo zdaj samo avtobusi z ranjenci. Tanki z mostu udarijo s topovi. Njihovega cilja ne vidim, streljajo čez naš hotel. Deklica iz Indije ihti in stiska glavo v materina nedrja. Mislim na vojno in otroke. Okna se tresejo, od eksplozij se majejo zavese, s topolov in platan odpadajo listi hitreje. Vse bo golo, do jutra vse mrtvo. All ponesem Ani lutko in voziček? A moji nedokončani roman? Ne, vsekakor bom rešil glavno. (Dolje prihodnji)

Z R N A I Z N A Š E G A K M E T I J S T V A

Izterjevanje davčnih zaostankov

Redno izvrševanje okrajnih in občinskih proračunov je v veliki meri odvisno od pravočasnega vnosa davčnih obveznosti...

Do 31. oktobra t. l. je bilo v Sloveniji plačanih le 68% dohodnine od kmetijstva...

Vzroki nezadovoljive izterjave niso samo v malomarnem odnosu davčnih zavezancev...

Nezdružno je zato dejstvo, da je pri posameznih občinah še sedaj tolikšno pomanjkanje kadrov za izterjavo...

Nekateri za izterjavo pristojni organi se čisto zadovoljijo z nekakšnim splošnim opravičilom na račun težav pri vnosa...

Zaradi takega stanja je jasno, da finančni organi ne morejo več dopuščati malomarnega odnosa davčnih zavezancev...

Nazadovanje ovčereje v severni Istri

Problem propadanja ovčereje v severni Istri (območje koprškega okraja) v povojnem času vzemirja vsakogar...

Samo vasice Volče, Cepno, Konašana, Neverke, Vresne, Jurisče, Palčje, Bač, Koritnica in čičke vasice Golac, Poljane in Skadanišča so imele pred vojno nad 8000 glav drobnice...

Ovčarji severne Istre so pred vojno gonili črede na zimsko pašo v obalni pas Istre (Koper, Buje) in celo v Furlanijo...

Cepprav so sedaj le redki primeri te bolezni, oblasti Hrvaške Istre ne pustijo, da bi naše črede prezimovale na njihovem področju...

Hud nasprotnik ovčarjev je gozdar, ki vidi le v gozdu rešitev vsega. Niti od daleč ne mislim zastopljati politiko gozdovanja...

vilna. Tudi na bolj revnem ozemlju se dajo izboljšati življenjske razmere. Seveda, če bomo prihajali do nesmislov...

Doslej so pogozdovani na vseh koncih in krajih, prehod iz vasi do oddaljenih pasišč pa so tako strogo kontrolirali...

Pred 80 leti je bilo posajeno nad vasjo približno 30 ha zemljišča. Gre pravzaprav za štiri vasice, ki spadajo pod bivši KLO Golac...

Mirno trdim, da bi v našem okraju lahko redili še enkrat toliko ovac, kar bi precej prispevalo k splošnemu izboljšanju...

karakul ovnom, da dobimo dragoceno astrahansko kožuho. Z dragocenim ovčjim gnojem pa kmet izboljšuje svojo revno in izčrpano zemljo...

Pred leti so pričeli graditi ovčje hleve na območju Slavnika. Pristojne oblasti pa bi morale čimprej ukreniti vse potrebno...

Dr. F. J.

Pogled v glavno obratno dvorano Tovarne za predelavo sočivja v Tetovem. Delo poteka po tekočem traku

Poskusi ljutomerskih kmetijcev

Kmetovalci ljutomerske občine so naročili prek svojih kmetijskih združenj za letošnjo pomlad okrog 6 vagonov semenskega krompirja...

S pridelkom ajde kmetovalci v Pomurju že več let niso zadovoljni. Mnogi so sejejo bolj iz navade, kakor zaradi pridelka...

V ljutomerski občini so kmetovalci vložili do konca oktobra 12 prošenj za investicijski kredit za gradnjo silosov in gnojničnih jam...

P. J.

Kvas del vsakdanje prehrane

Po podatkih svetovne organizacije za prehrano in kmetijstvo je hrana velikega dela ljudi na svetu zelo pomanjkljiva...

Vse vrste kvasa od pivovarskega, onega za peko in druge vrste, vsebujejo okrog 40% svoje teže beljakovin...

Po biološki vrednosti beljakovine kvasa sicer ne dosegajo beljakovin mesa in mleka, presegajo pa vrednost beljakovin, ki jih vsebujejo mnoge žitarice...

zvezi iz svežega kvasa in njegovih živih glivic, temveč je treba kvas prej posušiti na posebnih segreth valjih...

Pri vsakem vrenju bodisi grozdnih bodisi sadnih sokov za pridobivanje alkoholnih pijač, se razvije velika količina glivič-kvasovk...

Z IZJEMO SMOKEV JE V CRNOGORŠKEM PRIMORJU ZELO SLAB PRIDELEK JUŽNEGA SADIJA

Prebivalstvo Učinja in okolice se v glavnem preživlja s sadjarstvom in vrtnarstvom. Medtem ko je bil letošnji dohodek iz vrtnarstva zadovoljiv...

DOGOVORI O ODKUPU HLODOVINE

Kmetijske zadruge iz tistega dela bivšega mariborskega okraja, kjer prevladujejo gozdovi, so se pri Okrajni zadrugi zvezi Maribor...

Zadružno lesno-industrijsko podjetje v Mariboru bo poslovalo s kmetijskimi združenji na odprt račun. Od zadrug bo prevzemalo les po tisti ceni, ki jo določa uredba...

Na posvetovanjih so živahno razpravljali tudi o tem, da bi zadruge dobivale hlo dovino lesno-industrijskim podjetjem...

ročju zadrug. Po raznih izjavah, češ da lesno-industrijska podjetja doslej niso marala takega sodelovanja...

Odkup lesa bo nedvomno še bolj urejen potem, ko bo ustanovljena gozdarska poslovna zveza v Mariboru. Takrat bodo kmetijske zadruge odkupovale les kot komisionarji...

P. J.

Ko se vozil skozi makedonsko pokrajino, govoril s ljudmi in se srečal s številnimi delovnimi uspehi, o katerih pred leti mnogi še niti sanjali niso...

Kmetijskih strokovnjakov je v Makedoniji 850, od tega 270 inženirjev in 580 tehnikov. Videti je, da je v tej republiki prevladalo stremenje, da je najnu kmetijske strokovnjake kar najprilneje zaposliti...

nega. Gozd je v teku stoletij skoraj popolnoma izginil. Večina gorakih slemen, pobočij, planot in kolčin je povsem golih in prepričenih neizprosmu delovanju erozije...

Predstava, da je Makedonija zelo gorata dežela, je deloma resnična, kajti med gorovji, ki po višini marsikje le malo zaostajajo za našim očakom Triglavom...

Velike možnosti za napredek makedonskega kmetijstva

jarstva ima Makedonija velike načrte za bodočnost. Razmeroma visoka povprečna letna toplota, ki se giblje od 11 do 12 stopinj C, omogoča makedonskemu kmetijstvu...

Precej manj kot s toploto in soncem je podnebje radodarno s padavinami. Padavin skoraj po vsej Makedoniji zelo primanjkuje. Tako ima na primer Skopje...

lesena kolesa, opremljena z zajemali, ki dvigajo vodo iz roke v višje ležala korita, po katerih odteka na bližnja polja...

Makedonsko kmetijstvo je doseglo sicer šele prve, a vendar zavidljive uspehe v svojem razvoju v sodobno socialistično kmetijstvo in tako lahko že sedaj rečemo: Preden bodo makedonski kmetijski strokovnjaki uredili vse svoje načrte...

Koristne zanimivosti

V OLO LJUBLJANA ZA 11% VEČ ŽIVINE
V okraju Ljubljana so je število vse živine povečalo za 11%.

ZE DVA MESECA PO SAJENJU SAD
Vrne jagode lahko obrodijo že dva meseca po tem, ko posadimo sadiko.

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE V DALMACIJI
Pobuda Socialistične zveze in združnih organizacij za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev je nastela v Dalmaciji...

NAVAL POLJSKIH MIŠI V BARANJU
Letošnja jesen so se v Baranju pojavile poljske miši v takem številu, da so se morali poljedelci kar razno spoprijeti z njimi.

OKROG 200.000 HA ZEMLJIŠČ BI BILO TREBA NAMAKATI
Precej manj kot s toploto in soncem je podnebje radodarno s padavinami.

Ing. F. G.

JUGOSLOVANSKI KOŠARKARJI NA POLJSKEM

V DRUGI TEKMI TESEN PORAZ

Variava, 13. nov. — Jugoslovanska košarkarska reprezentanca je večer odigrala v Gdansk drugo tekmo proti poljski košarkarski reprezentanci. Tudi tokrat je zmaga poljske reprezentance, toda s precej manjšo razliko v koših kot pa v prvi tekmi. Poljaki so zmagali z rezultatom 54:51 (22:28). Jugoslovani so bili vse prvi polčas enakovredni in celo v premoči, ker se izražala tudi v rezultatu prvega polčasa. Toda v drugem polčasu so Poljaki zaigrali hitreje in so s točnimi meti na koš odločili tekmo v svojo korist. Koš za Jugoslovane so dosegli Radosi 18, Miletič 9, Kristančič 7, Danev 6, Engler 6 in Katič 5.

Brzjojavke

HILVERSUM, 13. nov. (Reuter). Stenjalstetna nizozemska plavalica Atee Voorbij je izboljšala svoj svetovni rekord v plavanju na 100 m v metaljčkovem slogu s časom 1:10,3 minute. Rekord je bil dosegel v 26-metrskem bazenu.

Olimpijski spored

- CETRTEK, 22. NOVEMBRA
15.00 Svečana otvoritev
20.00 Košarka
PETEK, 23. NOVEMBRA
8.30 Sabljanje
9.00 Peterobj (Jahanje)
9.30 Veslanje
10.00 Atletika
10.00 Hokej
12.00 Košarka
13.00 Dviganje uteži
14.00 Sabljanje
14.30 Atletika (ženske: višina, disk; moški: 10.000 m)
14.30 Hokej
15.30 Veslanje
16.30 Nogomet (ZDA — Jugoslavija)
19.30 Boks
20.00 Košarka
20.00 Dviganje uteži (perolaha)

ŠOBOTA, 24. NOVEMBRA
8.00 Moderni peterobj
8.00 Košarka
8.30 Sabljanje
9.00 Veslanje
10.00 Laha atletika
10.00 Hokej
13.00 Dviganje uteži (lahka kategorija)
13.30 Košarka
13.30 Laha atletika (moški: 50 km hoja, met kladiva, skok v daljino, 400 m ovira, 100 m)

14.00 Boks
14.00 Sabljanje (Floret — moštva)
14.30 Nogomet (Nemčija — SZ)
14.30 Hokej
14.30 Veslanje
19.30 Boks
20.00 Košarka
20.00 Dviganje uteži (srednja kategorija)

ODBOJKARSKI KOMENTAR

Vsak dan lahko beremo razpravo o spremembi načina tekmovalstva pri različnih športih, predvsem pa pri športnih igrah. V skoraj vseh športnih igrah tekmujejo po ligarnem sistemu, in sicer večinoma tudi v zveznem merilu. Načelno pravilno, če je to pravilno, je težko rešiti. Za ta ali oni šport so različni pogledi glede izdatkov, množičnosti, popularnosti in podobno. Oglejmo si na primer odbojko.

Odbojka je finančno deficitarna igra. Skoraj ni upanja, da bi v enem ali nekaj letih lahko dosegla to, da bi dobodki krili izdatke, kot je bilo letos primer s košarkarsko ligo. Glavni krivci primanjkljaja so slaba odbojkarstva moštva in temu primerna igra, če vzamemo, recimo »Ljubljano«. Ljubitelji odbojke lahko že vnapre prikažejo slabo igro in poraz domačin. Tako je prikrajan za glavni privlačnosti igre. Precej boljše sliko kažejo igrači mariborske Branika in Fužinarja z Raven, kar je moč pripisati uspehu teh moštvev. Če se spomnimo nekaj let nazaj, lahko ugotovimo, da je bilo na tekмах članov in članice bišve Enotnosti ter članice Zelenjarja vedno veliko gledalcev. Nasprotno pa je bilo tedaj pri košarkarjih: slabi uspehi — mnogo gledalcev. Sedaj je slika ravno obratna.

TURNIRJI CENEJSI?
Potovanja moštvev iz Slovenije v Beograd ali drugam so vezana na velike stroške. Temu se lahko izognemo samo z ukinitvijo zvezne lige oziroma z delitvijo lige na dva dela. Tudi republiška liga je dokaj draga. Če sistem tekmovalstva in ligah spremenimo v turnirski sistem, se tekmovalne nekatere pocieni. Do okrajnih turnirjev je stvar v redu. Republiški turniri pa že zahtevajo vedno več tekmovalne. Odigranje finalnega turnirja za državno prvenstvo pa vse skupaj še zamota in podraži. To velja seveda samo za moštva, ki se uvrste v nadaljnje tekmovalne. Zanimanje za odbojko pa bi se v glavnem dvignilo samo v mestih, kjer bi bili turnirji, uspeh moštvev pa bi bil odvisen bolj od trenutne forme moštvev.

KAJ JE POKAZALO SVETOVNO PRVENSTVO?
Ne smemo pa na problem odbojke gledati prečno. V vseh državah je

Brzjojavka madžarskim športnikom v Melbournu

Budimpešta, 13. nov. — Minister revolucionarne delavsko-kmečke vlade Madžarske Guergye Marozsan je poslal vodji madžarske olimpijske ekipe v Melbournu Gullóju Hegyiju, ministru za šport brzjojavko, v kateri mu sporoča, da Kadarjeva vlada potrjuje sestav ekipe. V tej brzjojavki obvešča športnike, da se stanje na Madžarskem normalizira in da bodo vse probleme v domovini rešili na osnovi principov, ki so vsebovani v deklaraciji madžarske revolucionarne delavsko-kmečke vlade. Vlada v brzjojavki tudi izraža prepričanje, da bodo madžarski športniki dostojno reprezentirali svojo domovino. Iz športnih krogov iz Budimpešte se je izvedelo, da je olimpijski rektor Csernak odstopal skupaj z ostalimi madžarskimi olimpijci v Melbournu, in da se mu torej med zadnjimi dogodki ni nič zgodilo, kot so to poročale nekatere agencije, resnica pa je, da je padel peterobjec Hegedus.

OCENJEVANJE TVD PARTIZAN ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

Pestrost, aktivnost in red

značilnosti telesnovzgojnega društva »Partizana« Bled

Ko smo pred kratkim srečali tov. Zavrznika, ki je že dolgo vrsto let načelnik TVD »Partizana« Bled, in ga prosili, da bi se ob priložnosti natančneje pogovoril o življenju v tej organizaciji, se je precej obotavljal. »Kaj naj vam sedaj pripravujem o delu, ko pa že od septembra sem stoji dom »Partizana« popolnoma neizkoriščen, ker je Svet za prosveto in kulturo pri Okrajnem ljudskem odboru Kranj zaradi paralize prepovedal do nadaljnjega vsako šolsko in društveno telesnovzgojno dejavnost, sam je hitro pojasnil načelnik. Kljub temu smo se zmenili za sestanek in čez nekaj dni smo se res dobili v domu »Partizana«.

»Da ne bi povsem izgubili stika s članstvom, dokler traja ta prepoved, smo namreč telovadbo organizirali še nekaj priložnostnih sestankov, na katerih obravnavamo teoretična vprašanja, za katera bi drugače težko dobili čiste odgovore.«

Tu smo tovariša načelnika prekinili, ker nas je zanimalo, koliko članstva ima trenutno TVD »Partizana«. Menda zlepa ne bi našli niti na kakšnem statističnem uradu, bolj natančno urejenih knjig za vsami podatki, ki bi utegnili koga zanimati. In tako smo hitro zvedeli, da ima društvo 767 pripadnikov (približno toliko kot lani), izmed teh je 450 aktivnih, ostali pa so podporni člani. Točno polovica je mladine. Prevladujejo namreč mladi, pa tudi delavci in obrtniki so lepo zastopani. Tu naj še omenimo, da vlada v domu vzoren red, kar je, kot smo izvedeli, zaslug predvsem vestnega hišnika.

»Drugače pa skrbimo, da je življenje v društvu čim bolj pestro in vsestransko.« je nadaljeval tovariš načelnik. »Novost, ki smo jo uvedli letos, je bilo drsanje. Na telovadišču pred domom smo napravili pozimni led in izmed približno 20 drsalcev, kolikor ste jih lahko prej videli drsati na jezeru, se je njihovo število povečalo na 240. Led pred domom smo imeli več kot mesec dni in med mladino je zavladalo za to panogo športa izredno navdušenje. Za konec smo priredili še drsalno revijo, na kateri je nastopilo 55 domačih drsalcev-začetnikov, ter 18 gostov iz Ljubljane, ki so se ljubезno odzvali našemu vabilu. Letos bodo 7 dogradili drugega še večjega telovadišča močnejši za drsanje še boljše. Seveda, samo pod pogojem, če nam bo vreme naklonjeno...«

V okviru društva smo pozimi organizirali tudi množično vadbo smučarstva, ki je zbiral mladino okrog sebe in povprečno se je zbralo vsak dan 120 otrok. Organizirali smo tudi tekme — smučarski kros z čez 200 nastopajočimi... Na okrajnem tekmovalju za prvenstvo društev »Partizana« okraja Kranj je zasledo našo društvo z velikim uspehom točk prvo mesto, kar je predvsem zaslug množične udeležbe na vseh tekmovaljih (skupno je bilo v tekmovalstvu 1200 članov). Tu bi želel predvsem pohvaliti zavednost članstva, saj so vsi udeleženci tega tekmovalja borili predvsem za uspeh društva, ne pa za lastni uspeh.

»Videli smo, da ste letos dokončno dogradili še drugo, večje telovadišče.«

»Da, nanj smo postavili igrišča za mali roketni, košarko, jama za akrobatio in doskokiče za atletiko. Vse te naprave so bile zasledone po ves dan, največje veselje pa vlada med članstvom za mali roketni in odbojko. Radi pa bi tudi nabavili plezalne drogeve, vendar smo trenutno brez finančnih sredstev in nimamo nobenih drugih dohodkov razen članarine. Preč problem je prej ko slej vedno vadijski kader; sicer nam je letos uspelo pridobiti in vzgojiti nekaj novih vadijcev, vendar so nekateri izmed tistih, ki so prej aktivno sodelovali, prezaposleni drugod, letos precej popustili, zato se stanje in skoraj prav nič izboljšalo. Povrh vsega pa telovadnica v domu ne more zadostiti vsem potrebam in željam blejske športne mladine. Zasedena je od jutra do večera, pozna večera in je preobremenjena, zaradi tega ker vadijo tu vs blejske šole, nekateri razredi pa sploh ne morejo priti na vrsto in zaradi tega sploh nimajo telovadbe.«

»In vaši načrti za bodočnost?« smo se vprašali tovariša Zavrznika. »Redna vadba, spomladaj akademija namesto sedaj, ko je prepoved vadbe, sodelovanje na vseh tekmovaljih in tim večja vsestranost. Odbor je tudi sklenil, da bo ves vadijski zbor poslal na gimnastreado v Zagreb, da si bo ogledal sistem in vadbe pri drugih narodih, kar bo nedvomno vsem koristilo pri nadaljnjem delu.« je še posebej poudaril tovariš Zavrznik.

Takšno je torej športno življenje v Bledu: pestrost, aktivnost, vzorna disciplina in red, kar mora slej ko prej roditi sadove. S. I.

Blejska mladina se zelo navdušuje za drsanje

Problemi in težave

ki tarejo jugoslovanske odbojkarje

odbojka šport, ki prejema podporo z raznih strani. Zato je tudi razumljiv razvoj druge. Letošnje svetovno prvenstvo je pokazalo, da dosega odbojka vse večjo vrednost in popularnost kot športna panoga. To dokazuje tudi udeležba 23 moških državnih reprezentance, z vseh strani sveta, na prvenstvu so se pojavile države, v katerih še pred nekaj leti niso vedeli, kaj je odbojka. Uspeha seveda zanje ni bilo, naredili so pa prve korake. Sicer pa tudi naša vrsta, vrsta iz države, kjer je odbojka ljudski šport z nekaj desetletno tradicijo, ni dosegla prav nobenega uspeha. Se več: niti v tehniki niti v borbosti ni dosegla moštvev, od katerih je bila pred leti boljša ali pa jim je bila vsaj enakovredna.

nja je veliko. Ugodno rešitev bo moč najti šele tedaj, ko bo v vseh večjih mestih dvorana, ki bo omogočala tekmovalstva v zimskem času. Tako smo prišli do tega, kar se je že obneslo v drugih državah. Povečalo se bo tudi število gledalcev in odpadel bo glavni števitelj v načinu tekmovalstva — denar.

ZMANJSANJE STROŠKOV IN — KVALITETE

Iz vsega tega je razvidno, da bodo morali odbojkarji klubi še vnapre dobivati podporo. Ukinitve raznih lig bi seveda zmanjšala stroške, obenem pa tudi kvaliteto. Če ima odbojkarstva zveza v programu opustitev meddržavnih srečanj ter izostanek z evropskih ali svetovnih prvenstev, potem lahko odbojkarstva tekmovalna skromno na minimum. V drugem primeru pa je najbolje, če obstaja zvezna liga še naprej, ali pa če bi ustanovili deljeno šest- do osemčlansko ligo slovenskih in hrvatskih klubov. Le-ti bi se kvalitetno izpopolnjevali, stroški pa ne bi bili preveliki. Odpadla bi slovenska liga ostala pa bi tekmovalna po okrajih.

SEJA HOKEJSKE ZVEZE JUGOSLAVIJE

Glavna prireditelj: SVETOVNO PRVENSTVO

B skupine februarja 1957 v Beogradu

LJUBLJANA, 13. nov. Sinoči je bila seja Hokejske zveze Jugoslavije. Na njej so pregledali predložene komisije za hokej na ledu, ki je zasledala dan poprej, in osvojili predloge, da bo svetovno prvenstvo B skupine v hokeju na ledu od 5. febr. 1957 dalje v Beogradu. Zanimivo je, da sicer obstaja pri HZJ določen pripravljalni odbor za prvenstvo, ki pa bo imel bolj funkcijo svetovalec in strokovnem pogledu, kot pa organizatorja. Vso organizacijo prvenstva — od sprejema, nastanitve in prehrane gostov do izdelave spominskih značk, plaket in priprave igrišča — je namreč prevzelo beograjsko podjetje Tašmajdan, ki upravlja umetno drsalništvo. V častnem predsedstvu bodo predsednik OLO Beograd Miloš Minić, predsednik SZ Slovenije Leopold Kreše, predsednik HZ Srbije Kraut in še dva člana Mednarodne hokejske zveze. Pokroviteljstvo nad prvenstvom bo prevzel podpredsednik izvršnega sveta Aleksander Ranković.

Državno prvenstvo v hokeju, ki mora biti končano pred svetovnim prvenstvom, bo od 30. januarja do 3. februarja 1957. Po prvenstvu bo izbrana naša državna reprezentanca, v kateri bo 17 hokejistov. Reprezentanco, ki bo imela petdnevni lehek skupnih treningov, bo treniral Kanadčan O'Neil.

Razen zgoraj omenjenih sklepov, ki se tičejo svetovnega prvenstva v Beogradu, je zveza sprejela še sklep, da bo državno prvenstvo v umetnem drsanju od 13. do 17. februarja v Novi Gradski. Prav tako je zveza odobrila določene olajšave za gostovanje naših klubov v tujini. Razen turneje, ki je odobrena v kvoti Zveze športov Jugoslavije, imajo klubi pravico do več gostovanj v sosednjih državah. Za srbeske klube velja to dovoljenje za Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo (v kolikor so slednje članice Mednarodne hokejske zveze), hrvatski klubi lahko igrajo na Madžarskem, v Italiji in Avstriji, slovenski pa v Avstriji in Italiji. M. Z.

ODBOJKARSKO TEKMOVANJE ZA VSTOP V I. ZVEZNO LIGO

Fužinar in »Maribor« naša predstavnik

Beograd, 13. nov. — Kvalifikacijsko tekmovalje moških in ženskih ekip za vstop v I. odbojkarstvo zvezno ligo bo 15. in 16. decembra. Moške vrste bodo tekmovali v dveh skupinah. V prvi bodo igrali Sarajevski Maglič (prvak Srbije), sarajevski Železničar, Vardar, v drugi skupini v Zagrebu na Elektroštraj (prvak Hrvatske), Fužinar, (Ravne), prvak Slovenije ter prvak Črne gore. Zmagovalca obeh skupin bosta člana zvezne lige. Ženske ekipe bodo tekmovali v Zagrebu in sicer Novi Beograd, Lokomotiva, Maribor in Bosa. Zmagovalec turnirja bo postal novi član Zvezne lige.

Olimpijske novice

Atletski miting, ki je bil pred dnevi na stadionu Puncial v Melbournu, je še bolj vzbudil že itak veliko zanimanje za teka na 1500 m in 5000 m, ki bosta na olimpijskih igrah. Nastopil ni namreč Avstralec John Landy, ki o njem ni nič novega, da bo najbujši nasprotnik Angležu Pirieju. Le-ta je na omenjenem mitingu premagal Avstralec Ballewa v teku na eno miljo, potem pa je izjavil, da je največji favorizirani za olimpijski tek na 1500 metrov — Landy. Le-ta pa je izjavil novinarjem dal prednost Pirieju. Novinarji pravijo, da so njune izjave diplomatske, in da sta oba prepričana v svojo zmago.

Na tiskovni konferenci je madžarski atlet Tabory izjavil, da bo v teku na 1500 m in 5000 m zmagovalec Avstralec Landy. Zmagovalec je dejal, da bo tekmoval na 1500 m in 5000 m. Med potjo v Melbournu sem treniral dvakrat in to ponovi v Istanbulu in Singapuru. Je še dejal Tabory.

V Melbournu je pripel tudi svetovni rekordir Iharos, in sicer kot radio reporter, toda trener madžarskih atletov Iglol je izjavil, da bo Iharos na dveh tednih treningu sposoben tekmovali in se boriti za zlato medaljo.

Šved Gustav Dirsén, član mednarodnega olimpijskega komiteja je izjavil, da bodo na olimpijskih igrah sodelovale vse skandinavske države, prav tako pa tudi Island.

Holandski športniki in športnice, ki se že več kot teden dni mudijo v Melbournu, so z obznavanjem in ogroženjem sprejeli sklep nizozemskega olimpijskega komiteja, da se Nizozemska ne bo udeležila olimpijskih iger. Avstralski plavalci in svetovni rektor Lorraine Crapp in Dawn Fraser pa sta na tiskovni konferenci izrazila neznanje, ker se nizozemske plavalke zaradi nepriljubljenega sklepa nizozemskega olimpijskega komiteja ne bodo smele udeležiti olimpijskih tekmovalj.

Avstralski hokist posveča spricho sedanjega političnega položaja v svetu še večjo pozornost olimpijskim igram. Avstralski obžaluje, ker so nekatere države odpovedale udeležbo svojih športnikov. Podobni naslovi, kot na primer »Rešimo olimpijske igre politike«, se kar vrste v avstralskem tisku.

Kaj zdaj, HANS FALLADA

ROMAN FANT?

107

Poprej je bilo vse tako drugače. Mlada sta bila in zaljubljena, prijeto razpoloženje se je vlekle kot srebrna nit v njunem življenju. Zdaj je vse razbito, kupa razvalin ne osvetljuje niti ena iskrica. Mlada sta še, ljubita se, ah, morda se ne ljubita več, le navadila sta se drug na drugega. Kako naj se človek smeje, zares od srca smeje v tem svetu s tisočimi napakami in pri teh onečaščenih, v tla steptanih ljudeh, ki ne dobijo plačila za najboljše, kar zmorejo? »Malce pravičnejši pa bi že lahko bili,« je razmišljala Ovkča. Tisti trenutek se je zunaj razleglo vpijje, mizarski mojster se je prepiral z neko žensko. Njen glas se je zdel Ovkči znan, zato je prisluhnila. Ne, saj je ne pozna, gotovo mešetarica za kako omaro. Potem pa je Puttbrezove poklical Ovkčo: »Gospa, gospa Pinneberg!« se je zadril navzgor. Ovkča je vstala, stopila k lestvi in pogledala dol. Tam je bil mizarski mojster, zraven njega pa Ovkčina tašča, gospa Pinneberg starejša. »Stara hoče k vam,« je rekel mojster in kazal s palcem čez ramo na taščo. Ovkča se je zagledala v rjavj kostim in v čedno kapo nad belim, tolstim obrazom. »Dobro dan, mama! Ali bi rada k nam? Fanta ni doma?« »Mar meniš, da se bova na daljavo pogovarjale? Ali mi boš povedala, kako se pride gor?«

»Po lestvi, mama,« je rekla Ovkča, »tik pred tabo je.« »Ali je to edina možnost?« »Edina, mama.« »No, prav. Navsezadnje bi le rada izvedela, čemu sta odšla od mene. Tudi o tem se bova pogovorili.« Gospa Pinneberg starejša je brez posebnih težav premagala lestvo. Ustavila se je na stehri filmske dvorane: »Mar tu stanujeta?« »Ne, mama, tamle. Ali ti smem pokazati?« Ovkča je odprla vrata, Mia Pinneberg je vstopila in se razgledala. »No, navsezadnje vsakdo sam najbolje ve, kam spada. Meni je Spennerska cesta ljubša.« »Da, mama,« je rekla Ovkča. »Če Fantu ne bo treba ostati čez uro, bo čez nekaj minut doma. Ali boš odložila?« »Ne, hvala! Samo za dve minuti sem prišla. Za obisk nimam nobenega razloga, ko sta pa tako ravnala z menoj!« »Tako nama je bilo žal...« je počasi začela Ovkča. »Meni pa ne,« je pojasnila Mia Pinneberg, »meni prav gotovo ne. O tem se ne maram meniti. Brezobzirno je bilo, kar na lepem sta odšla in jaz sem ostala brez pomoči. Pa otroka sta si tudi priskrbela?« »Da, skoraj že pol leta ga imava. Horst mu je ime.« »Horsti! Paziti pa nista mogla niti malo, kaj?« Ovkča je trdo pogledala svojo taščo. Vedela je, da se bo zlagala, pa jo je trdo gledala: »Lahko bi pazila, pa nisva hotela.« »Tako, tako. Vidva že vesta, v kakšnih razmerah živita. Meni se zdi malce brezvestno spraviti otroka na svet, ko pa ničesar nimata. Prosim, prosim, zaradi mene jih lahko imata na ducate!« Mia je stopila k zibki in hudo pogledala otroka. Ovkča je seveda to takoj opazila. Malce je bila začudena, zakaj tašča je bila vsaj z njo vedno prijazna, danes pa se vede, kakor da na vsak način hoče prepri. Morda je bolje, če Fant ne pride tako kmalu. Mia Pinneberg je bila gotova z ogledom otroka. »Kaj pa je? Fant ali punca?«

»Fant,« je rekla Ovkča, »Horst.« »Torej vendarle,« je rekla Mia, »saj sem si mislila. Prav tako malo inteligenten je videti kot njegov oče. No, če ti je tako všeč...« Ker je Ovkča molčala, si je Mia Pinneberg odpela jopo in sedla: »Ljubi otrok, nima smisla, da bi se pretvarjala. Povem ti, kar mislim. Aha, dragocena toaletna mizica. Ta bo menda tudi ostala edini kos vajinega pohištva. Včasih razmišljam, da bi morala biti z Johannesom bolj prijazna, saj ni pri pravi. Toaletna mizica...« je rekla in si malomarno ogledala lepi kos pohištva. Ovkča pa je še vedno molčala. »Kdaj pride Jachmann?« je iznenada vprašala Mia tako ostro, da se je Ovkča zdrlina. S prvim učinkom je bila Mia Pinneberg zadovoljna. »Vidiš, vse izvem, tudi vajin brlog sem našla, vse vem. Kdaj pride Jachmann?« »Pred mnogimi tedni je bil gospod Jachmann eno ali dve noči pri nas, potem pa ni prišel več.« »Tako, tako,« se je haljajala Mia, »in kje je zdaj?« »Ne vem,« je rekla Ovkča. »Tako, ne več.« Mia Pinneberg si je slekla jopo. »Koliko pa vama plača, da ne odpreda ust?« »Na taka vprašanja ne odgovarjam,« je rekla Ovkča. »Poslala ti bom policijo na vrat, otrok,« je rekla Mia, »pa boš že povedala. S tiralico ga iščejo, tega sleparja pri igri in bahatca. To vama je najbrž sam povedal. Ali je mar rekel, da bo spal nekaj noči tu iz gole ljubezni do vaju?« Ovkča je stala pri oknu in gledala na vrt. Bolje je, če pride Fant čimprej, ona sama ne bo mogla njegove matere spraviti na cesto, on pa prav gotovo. »Bosta že videla, kako vaju bo opeharil. Vsaokogar oslepari. Kaj je storil z mano...« Mičin glas je zvenel povsem drugače. »Že dva meseca nisem videla gospoda Jachmanna,« je rekla Ovkča. »Ovkča, če veš, kje je, mi povej! Prosim te, Ovkča, kje je?«

DNEVNE NOVICE

OBVESTILO

Jugoslovska investicijska banka sprejema zahteve gradbenih in gradbeno montažnih podjetij za dajanje posojil iz vrni razpisnega XV. natečaja (Uradni list FLRJ št. 25/56). Te zahteve je moč predložiti za nabavo opreme v naslednje namene:

— za nabavo železnega ogrodja, podpornikov konstrukcij ter železnih in drugih oblog za zamenjavo lesa; — za nabavo mehanizirane opreme za obrtniška dela visokogradnje, ki jih opravljajo na gradbišču; — za nabavo gradbene mehanizacije za visokogradnjo; — za nabavo transportnih sredstev, ki jih bodo uporabljala gradbena in gradbeno obrtna podjetja izključno pri delih v visoki gradnji.

Zahteve predložite vsem podružnicam in republičnim centralam Jugoslovske investicijske banke na posebnih obrazcih z dodatno predpisano dokumentacijo.

Natančnejša pojasnila zainteresiranim podjetjem dajejo navedeni sedežni banke.

Iz Jugoslovske investicijske banke — glavne centrale — Beograd.

Uprava za ceste I.R.S. — Tehnična sekcija Celje — obvešča vse koristnike javne ceste II. reda št. 330 Celje — Zidani most — Zagreb, da bo cesta zaprta za vsak promet na odseku Celje — Polule. Promet se bo usmeril na cesto pod Gradom. Dopustna nosilnost 8 ton, dopustna višina 2,80 m. Za vozila preko 8 ton ter višine preko 2,80 m se promet presmeri preko Celje — Arelin — Ljubčane — Teharje — Celje in obratno. Zapora ceste bo dne 18. novembra in bo predvidoma trajala do 29. novembra 1956.

Ce hočete kvaliteto, zahtevaj za čistilne masež samo FLEX. Vse maseže masti, olja in snolja očisti zanesljivo s preparatom Flex.

Teint Bell ROZNO MLEKO v vseh parfumerijah. Za tvoje nego preslavljen, odlično parfimirano in zelo ledatno je ROZNO MLEKO.

OBJAVA

Kmetijska zadruga z o. j. Ožbalt-Kapla v Ožbaltu ob Dravi bo prodajala na javni dražbi dne 18. novembra s pričetkom ob 8 zjutraj v Ožbaltu, a na Zg. Kapli ob 13 razna osnovna sredstva, kot: električne motorje, bencinski motor, razne konjske vozove, dele voz, dva čistilnika za 24to, razno kuhinjsko posodo, dele pohištva itd. Prvenstveno pravico do nakupa imajo vsa državna in zadruga podjetja in ustanove, v kolikor teh ni, se dražbo eno uro po razpisnem času lahko udeležijo tudi privatniki.

PREDAVANJA

Društvo ekonomistov — Ljubljana priredi v četrtek, 15. novembra ob 19.30 na Ekonomski fakulteti, Gregorčičeva 27/II, predavanja tov. Franceta Ključiča o temi: »Ekonomska preobrazba v LR Kitajske«. — Vljudno vabiljeni!

Pododbor Zdravičarjev rezervnih oficirjev Jugoslavije terena »24 talcev« v Ljubljani vabi vse rezervne oficirje in podoficirje svojega področja na predavanje »Organizacija inštantanskih služb v vojni«, ki bo v sredo, 14. novembra ob 17 v dvorani v Zarmarkovi ulici št. 3. — Poravnajte članarino! — Odobr.

Slovensko kemijsko društvo vljudno vabi vse zainteresirane, da se udeležijo pogovora kemikov o vzgoji kemijskega srednjega kadra z ekspertom UNESKO dr. Rothkegelom. Sestanek bo v sredo, dne 14. novembra ob 18. uri v predavalnici Kemijskega inštituta »Boris Kidrič«, Ljubljana — Hajdrihova 19.

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše

SLAVICE CERJAK - NAJZERJEVE

smo prejeli toliko izrazov sočutja, da se ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti. Zato se s tem zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin, posebej še Občinskemu odboru SZDL Celje, vsem ostalim zastopnikom političnih in družbenih organizacij mesta Celje zlasti I. četrti, Tajništvu za prosveto in kulturo okraja in občine Celje, govornikom, pionirjem, pevskemu zboru »Svoboda« učiteljske, njenim ožjim političnim sodelavkam, učiteljstvu II. in I. osnovne šole, Zvezi ženskih društev okraja in občine Celje ter Maribor, ostalim številnim darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so nam stali ob strani in lajšali težko bolečino, ki nas je prizadela z izgubo naše ljubljene, nepozabne Slavice. Vsem še enkrat hvala!

BRAT INŽ. LADISLAV NAJZER Z DRUŽINO

UMRL JE

KAREL JUVANČIČ

DOLGOLETNI MOJSTER KROM-ODDELKA TER VZORNI USLUŽBENEC TOVARNE USNJA SOŠTANJ

POGREB BO V SREDÓ, DNE 14. NOVEMBRA 1956 OB 16. URI

KOLEKTIV TOVARNE USNJA SOŠTANJ

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 14. novembra ob 15: Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Zaključena predstava za Trgovsko šolo Kranj. (Jacinta — Duša Počkajeva.)

Cetrtek, 15. novembra ob 20: Miller: »Spomin na dva ponedeljka« in »Pogled z mostu«. Abonma II.

Petek, 16. novembra ob 20: Molière: »Sola za moše« in »Izsiljena ženitve«. Premiera. Izven.

Sobota, 17. novembra ob 20: Miller: »Spomin na dva ponedeljka« in »Pogled z mostu«. Izven in za podelje.

Nedelja, 18. novembra ob 15: Miller: »Spomin na dva ponedeljka« in »Pogled z mostu«. Izven in za podelje.

Kot četrta predstava sezone bo v Drami SNG v petek, 16. novembra, uprizorjena Molièrova komedija »Sola za moše«. Na isti večer bo uprizorjena tudi »enodejanska komedija« — balet »Izsiljena ženitve«. Obe deli je prevedel Josip Vidmar. Režijsko ju je ob asistenci Majne Senvikove pripravil France Jamnik. Sceno je zasnoval ing. arch. Niko Matul, načrte za kostume je prispevala Alenka Bartl-Serša, plese je ob asistenci dr. Henrika Neubauerja nastudiral prof. Pina Mlakar na glasbo Jeana Baptista Lullyja. V »Soli za moše« igrajo: Edvard Gregorin, Ivan Jerman. Majda Potokarjeva, Helena Erjavčeva, Vika Grilova, Andrej Kurent, Jurij Souček, Pavle Kovič, Dušan Škedi, v »izsiljeni ženitvi« pa: Edvard Gregorin, Ivan Jerman, Vika Grilova, Pavle Kovič, Andrej Kurent, Dušan Škedi, Anton Komar, Jurij Souček, Ivanka Mežanová, Majda Potokarjeva, Vera Perova.

AVTOMEHANIKA

Ljubljana, Titova cesta 37
Popravljamo vse vrste osebnih avtomobilov in motornih koles. Znalši smo cene!

OPERA

Sreda, 14. novembra: Zaprto.
Cetrtek, 15. nov. ob 19.30: Puccini: »Tosca«. Abonma red K.
Petek, 16. novembra: Zaprto.
Sobota, 17. ob 19.30: Čajkovski: »Labodje jezero«. Balet. Premiera.
Nedelja, 18. nov. ob 19.30: Čajkovski: »Labodje jezero«. Izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža

Sreda, 14. novembra ob 20: Barlette-Grédy: »Péro«. Abonma Sreda. — Vstopnice so tudi v prodaji.

Cetrtek, 15. novembra ob 20.30: Ivan Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Abonma red GSS. — Vstopnice so tudi v prodaji. (Jacinta — Mira Sardočeva.)

Petek, 16. nov. ob 20: Barlette-Grédy: »Péro«. Abonma LMS III.
Sobota, 17. nov. ob 20: Remec: »Magda«. Izven.

Nedelja, 18. nov. ob 18: Barlette-Grédy: »Péro«. Izven. Popoldanska predstava.
Ob 20: I. Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« (Jacinta — Mira Sardočeva.)

SENTJAKOBNSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom

Sreda, 14. novembra ob 20: J. Jurčič: »Sosedov sine«. Ljudska igra. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu.
Sobota, 17. nov. ob 20: Oscar Wilde: »Idealni soprog«. Igra. Izven.

Nedelja, 18. nov. ob 18: Oscar Wilde: »Idealni soprog«. Igra. Popoldanska predstava. Izven.
Ob 20: J. Jurčič: »Sosedov sine«. Ljudska igra. Večerna predstava.

Sreda, 21. nov.: J. S. Popovič: »Jara meščanka« (Pokondrena tikva). Gostovanje v Novi Gorici.
Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje na telefon št. 32-860.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete

Levstikov (Sentjakobski) trg 2
Cetrtek, 15. nov. ob 17: Jan Malik: »Zogica Marogica«.

Sobota, 17. nov. ob 17: France Bevč: »Lenuh Poležu«. — ob 20.30: France Bevč: »Lenuh Poležu«. Za odrasle.

Nedelja, 17. nov. ob 11: Fr. Milčinski: »Zvezdica Zaspanka«. — Uprizorjena prvič v tej sezoni.
Ob 15: Fr. Milčinski: »Zvezdica Zaspanka«.

Prodaja vstopnic za vse predstave od srede dalje od 10 do 12 na upravi Resljeva cesta 28 ali na telefon 30-020 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

VESTI IZ KRANJA

PRESENOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 16. nov. ob 20: Sofoklej: »Kralj Edipa«. Premiera. Izven.
Sobota, 17. nov.: Gostovanje v Radovljici v znamenju Linhartovega jubileja: A. F. Linhart: »Ta veseli dan ali Maticek se ženi«. OB 18. uri za gimnazijo in strokovne šole, ob 20. uri izven.

Nedelja, 18. nov. ob 18: Sofoklej: »Kralj Edipa«. Izven in za podelje.
Ob 20: Arnold F. Delderfeld: »Visok je zid«. Izven in za podelje.

KINO

»STORŽIČ«: amer. film: »Večna nevesta«. Predstava ob 18, 18 in 20.
»SVOBODA«: amer. film »Ljubezen s tujcem«. V glavni vlogi Jean Simmons in Victor Mature. Predstava ob 19. uri.

Z BLEDA

KINO

Zahodnonemški film »Leteči razredi«. Predstavi ob 17 in 20. V glavni vlogi Paul Dahlke, Paul Klinger, Hellene Bel in Erich Pontö.

IZ DOMZAL

KINO

Češki barvni film »Cesarjev slavček«. Predstavi ob 18 in 20. Predvajamo dio-reklamo.

Vesti iz Maribora

Dežurna lekarna:

Sreda, 14. nov.: lekarna »Melje«, Meljska cesta 2.
Cetrtek, 15. nov.: lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 14. nov. ob 19.30: Delderfeld: »Visok je zid«. Red Sreda. Nekaj sedežev in stojšč v prodaji.

Cetrtek, 15. nov. ob 19.30: Delderfeld: »Visok je zid«. Red LMS-2. Chris: »Branka Verdonik-Razbergerjeva«.

Kino

»PARTIZAN«: Amer. barvni film »Velika noč Casanova«.

»UDARNIK«: Francosko - mehiški film: »Oholi«.

Poročili so se: Vinko Fundak, 24 let, strugar — Darinka Sorgo, 31 let, nameščanka; Martin Brezovnik, 27 let, kjučavničar — Ana Smolčič, 27 let, otroška negovalka; Ivan Siftar, 23 let.

CELJSKE VESTI

MESTNO GLEDALIŠČE

Sreda, 14. nov. ob 18: Richard Nash: »Vremensar«. — II. srednješolski abonma.

Cetrtek, 15. nov. ob 20: Richard Nash: »Vremensar«. Cetrkov abonma in izven.

Petek, 16. nov. ob 16: Jerzi Lutowski: »Dežurna služba«. I. srednješolski abonma.

Sobota, 17. nov. ob 20: Jerzi Lutowski: »Dežurna služba«. Izven.

KINO

»UNION«: ameriški film »Cudežni otrok«. V glavni vlogi June Allyson, Van Johnson. Predstavi ob 18 in 20.

»METROPOL«: ameriški film »Pod okriljem zakona«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Edmond O'Brien.

IZ ZALCA

KINO

Zaprto!
IZ ROGAŠKE SLATINE
KINO
Češki film »Divja Barbara«. Predstava ob 19.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO

»SVOBODA - TRBOVLJE II«: ameriški bar. film »Upor na ladji Caine«.

FAKTURISTKO

ki dobro obvlada stenodaktilografijo, sprejme takoj

lesno podjetje v Ljubljani

Ponudbe v oglasnem oddelku pod »Nujno novembers«. 4353

»MILOŠ MAMIČ«

Industrija komprimiranih plinov in kemičnih izdelkov
Zemna, Radniška 1

Poziv za sklepanje pogodb

Obveščamo cenjene potrošnike — kupce naših izdelkov, da bomo sklepali pogodbe za leto 1957 decembra letos ter jih pozivamo, da svoje stvarne potrebe za prihodnje leto pošljejo do konca novembra t. l., in sicer za:
— kostni kletj v ploščah in zrnih, kožno in kromovo lepilo v ploščah, kostno in kožno maso, razklesane kostni zdrob, surovno kostno moko, natrijevo in kalijevo vodno steklo, ogiljkovo maslo.
Sklenjene pogodbe, sestavljene po predloženih prijavih in naših proizvodnih možnostih, bomo poslali strankam v podpis. 3952

RADIO LJUBLJANA

Sporod za sredo, 14. novembra 5.00—7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (pester glasbeni sporod) — 6.30-6.40 Reklame — 7.10 Zabavni zvočki — vmes ob 7.20—7.25 Naš jedilnik — 8.00 Zaključek oddaje — 11.00 Slovenske narodne in domače pesmi — 11.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) Herbert Ruland: Brzjav skozi Mato Grosso (prev. I. Dolničar) — 12.05 Opoldanski operni sporod — 12.30 Za kmečke žene — dr. Tinca Hribovšek: Skrb za stare ljudi na vasi — 12.40 Melodije z Montmartra — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Pesmi in plesi brataških narodov — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) a) Jože Rupnik: Če dežnik potuje, b) Pavle Kalan: All ste jih že slišali? — 14.35 Zeleni ste — poslušajte! — 15.15 Zabavna glasba vmes reklame — 15.40 Utrinki iz literature — Vinko Možina: Melodija brez imena — 16.00 Koncert po željah — 17.10 Sestanek ob petih — 17.30 Zabavna in pesna glasba — 18.00 Kulturni pregled — 18.15 Koroske narodne pesmi — 18.30 Zunanje-politični feljton: Združeni narodi in mir — 18.40 12 svetovne zakladnice samospjevov — Schumann: Pesnikova ljubezen, II. del — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame — 20.00 Gaetano Donizetti: Lucia di Lammermoor, opera v 3. delj. — 22.20 Jazz-cocktail — 22.55—23.00 Počila — 23.20—23.00 UKV program: nočni koncert — 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima dr. Miljan Čeh, Cesta maršala Tita.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Cetrtek, 15. nov. ob 15: J. Tomažič: »Lepa Vida«, za ljudsko šolo Jesenice.

Petek, 16. nov. ob 14.45: J. Tomažič: »Lepa Vida«, za gimnazijo na Jesenicah.
Sobota, 17. nov. ob 19.30: J. Tomažič: »Lepa Vida«.

Nedelja, 18. nov. ob 14.30: J. Tomažič: »Lepa Vida«;
ob 20: Patrik: »Vroč kri«.
Torki, 20. nov. ob 20: »Vroč kri« — Gostovanje v Novi Gorici.

KINO

»RADIO«: amer. film »Avstralski Robin Hood«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Brian Aherne, Victor McLaglen in Paul Lukas.

»PLAVZ«: Zaprto.
»KOROSKA BELA«: Zaprto!

kovač — Terezija Skric, 23 let, kuhinjska pomočnica; Alojz Horvat, 34 let, sofer — Eteka Kovač, 29 let, nameščanka; Franjo Postrak, 29 let, vodovodni instalator — Cesilija Kampus, 21 let, bolniška strežnica; Anton Stumpf, 49 let, delavec — Amalija Toplišek, 35 let, delavka; Stefan Jerič, 18 let, sofer — Matilda Novak, 18 let, gospodinja; Imre Hanc, 27 let, bančni nameščeneec — Magdalena Bojnec, 23 let, lekarniška laborantka; Viljald Cvitak, 35 let, avtomehaničar — Nada Knapčič, 19 let, trgovska pomočnica; Franc Starha, 37 let, elektromehaničar — Marija Matičič, 22 let, gospodinja.

Rodile so: Dragica Vabič, 26 let, delavka — Stanka; Marija Tergušek, 18 let, gospodinja, Rače — Miroslava; Helena Sušter, 25 let, natakarica; Branka; Alojzija Satič, 27 let, gospodinja, Trčava — Stanislava in Andreja; Julijana Skutnik, 22 let, gospodinja — Marijana; Marija Šafar, 22 let, zlatarka — Rajmunda; Alojzija Vervega, 40 let, gospodinja — Dragica; Marija Stojšek, 21 let, gradbena delavka — Darinka; Helena Cargenluti, 30 let, tkalica — Helena; Angela Ribič, 23 let, gospodinja, Kresnica — Angela; Adalberta Purgaj, 40 let, učiteljica, Dvorjane — Emilia.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO

»PARK«: amer. film »Pago-Pago — začarani otok«. V glavni vlogi John Hall.

DROBNI OGLASI

IZGUBILA sem temnomodro klobučevinsko ročno torbico, v kateri je bil šop ključev in denarica z 2000 dinarji. minulo soboto ob 17. uri na ulicah okoli kavarna »Bežigrad«. Poštenega najditelja prosim, naj torbico proti nagradi vrne vratarju »Ljudske pravice«, Kopitarjeva ulica 8 ali pa na postajo LM Bežigrad.

PRODAMO: 136 kosov aluminijaste valovite pločevine z izmerami 2000 X 850 X 0,70 mm s pripadajočimi tesnilni in pritrdilnimi ključkami. Društvo gradbenih inženjerjev in tehnikov, Ljubljana, Erjavčeva št. 11, soba 1. 4351

IZSEL JE

šolski stenski zemljevid Evrope

v merilu 1:4.000.000 • kaširan na platno v cirilici • 3300 din

šolski stenski zemljevid FLRJ

v merilu 1:800.000 • kaširan na platno, z latami v latinici • 3700 din

Natočila sprejema Zavod za kartografijo »GEOKARTA« — Beograd, Ulica Vojvode Mišića 39, poštni predal 674.

Knjigarnice imajo običajni rabat. 3992

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Francoski barvni film

Lucrezia Borgia

Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Martine Carol, Pedro Armendariz in Massimo Serato. — Za mladino pod 16 let film ni primeren. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »VIČA«

Ameriški barvni film

Nocoj bomo peli

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi David Wayne in Anna Bancroft. Prodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

»Do zadnjega«

V glavni vlogi Richard Widmark, Robert Wagner in Jeffrey Hunter. Predstave ob 18, 19 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Danes zadnjikrat. — Jutri premiera francoskega filma »Moja majhna norost«.

KINO »KOMUNA«: češki film »Divja Barbara«. Tednik F. N. 45. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Danes zadnjikrat.

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški film

Strah

V glavni vlogi Joan Crawford in Jack Palance. Predstave ob 18, 19 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Danes zadnjikrat.

Oglašujte v »Ljudski pravici!«

V smislu 30. člena Zakona o bolnišnicah (Ur. l. LRS, št. 21/56) ter na podlagi sklepa seje upravnega odbora,

SPLOŠNA BOLNIŠNICA V MARIBORU

razpisuje prosto delovno mesto za

pomočnika ravnatelja

Pogoji: dovršena ekonomska fakulteta, ali pa dokončana ekonomska srednja šola in najmanj 5 let prakse v upravni službi.

Osnovna plača je po temeljni uredbi, dopolnilna plača po tarifnem

ZAPOR za študente

- V Heidelbergu so smele študente kaznovati
- samo univerzitetne oblasti — Zaradi visoke šolnine študira tam najmanj Nemcev

Veliki univerzitetni trg. Mnogi prometnih znamenj. Posebno znamenje pred starim poslopjem z napisom: »Tišina! Univerza!« To je znamenita heidelberška univerza, ena najstarejših na svetu, ustanovili so jo že v 14. stol. V vsem tem času je ostal zunanji videz poslopja nespremenjen. Notranjost so prilagajali novim zahtevam, le slavnostna dvorana je ostala prav takšna kakor v času, ko je živel volilni knez Ruprecht I. iz Falze. Na stropu so simbolično prikazane štiri fakultete — pravna, filozofska, medicinska in teološka.

Dve vrsti klopi in katedra. V enem kotu zastave prvih študentovskih združenj iz leta 1848, ki so imela revolucionarni značaj. Ker za obiskovalce nimajo vidčev, so zadevo rešili tako, da so povsod nalepili pojasnila. Iz takšnega papirja je videti, da si je mimo slavnostne dvorane treba na vsak način ogledati tudi »študentski zapor«. Majhna, skoraj neopazna vrata povezujejo te nenavadne prostore z avlo. Tam so zapirali študente zaradi različnih prestopkov. Začelo se je leta 1712, trajalo pa vse do 1941. Policija v nekdanjih časih študentov ni mogla kaznovati, zato jih je kaznovala univerza; za manjše prestopke in za kršitev pravil akademskega sveta do 14 dni, za večje prestopke, predvsem za spore s policijo, pa tudi do 4 tedne.

Toda tisti, ki so prebili v teh sobah le en dan, so pustili sledove: zidovi so polni risb, karikaturn profesorjev, policajev, študentov — v oglju in barvah. Mnogo je verzov in podpisov. »Zaprte študenti so tam stanovali, sem so jim prinašali hrano, vendar pa so smeli hoditi na predavanja.

V neposredni bližini univerze je znana študentovska kavarna »Rdeči biki«. V njej so se sestajali študentje, razpravljali, se prekalili in si nazdravljali z velikimi vrčki piva. V njej še danes vse spominja na te prve študentovske čase: podobe, imena, izrezki iz časnikov in velik rog rdečega bika, ki je kavarna po njem dobila ime.

To je nedvomno najbolj obiskovani lokal v Heidelbergu. V kavarni se starci spominjajo mladi

dosti in pijejo za istimi mizami s tistimi ljudmi, ki nadaljujejo njihovo tradicijo. Slišati je najrazličnejše jezike, videti ljudi različnih barv kože, kar pa niti najmanj ne preprečuje, da ne bi v teh prostorih vedno znova donela stara študentovska himna »Gaudemus igitur«. Tudi v kavarni so mnogi, ki so zahajali vanjo, pustili sled. Zaradi množice slik, podpisov in zapiskov skoraj ni videti stropa.

Vsako leto oktobra se Heidelberg pomladi. Nihče se ne ozira za črnecem v nenavadni noši ali za Kitajcem, za Američanom ali Arabcem. Vsi ti prihajajo v avlo univerze, povprašujejo po pogovornih študij ali dajo testirati inkeverzi pa ni pomeni, zato je tudi med vso množico študentov najmanj — Nemcev.

Stanislav Digat

CESTITKA

Uradniki so sklenili sestaviti svojemu direktorju kakor vsako leto prirčno čestitko za god.

»Toda gospodje! God — to ni miting niti politična manifestacija, marveč popolnoma privatna slovesnost. Na čestitki ne smejo biti narisane nikakršne zastave, traktorji, rudarji ali grbi. Lahko pa so ptice, cvetje, gobe ali palčki. Prosim kolega Gotovega, naj napiše čestitko.

Gotovi je tjal in metal napisane lističe drugega za drugim v koš. Mučil se je, stokal, po nekaj urah pa je oddal besedilo načelniku.

»Gospod kolega — je dejal načelnik, ko je prebral — ali nisem jasno povedal? Privatno, družabno. Vi pa ste tu opisali zgodovino delavskega gibanja in povzeli dosežke industrije v minulih desetih letih. To je uvodni članek, ne pa čestitka, kolega Gotovi. Ali zares ne razumete, da smo na popolnoma novi razvojni stopnji? Recite, naj pride k meni kolega Prostovoljni!

»Ta Gotovi — je dejal Prostovoljni, ko se je spravljal k pisanju — je že tako neumen, da ne more več napisati niti navadne čestitke.

Smejal se je in kimal z glavo, toda čez nekaj časa mu je smeh zamrl na ustnicah, lasje na glavi pa so se mu nekam čudno naježili.

»Kolega Prostovoljni — je dejal načelnik — ali mi lahko pojasnite, kakšno zvezo ima direktorjev god s kapitalističnim obkrožitvijo in navdušenjem kmečkih množic pri odajanju žitnih presežkov? Ali vi tega zares...? Pokličite kolega Upogljivega.

Toda tudi z Upogljivim se je zgodilo enako kakor z Gotovim in Prostovoljnim. Zato tem pa enako še s Trdim, Spolkim, Ozkim, Prenosnim, Pre-

nagljenim, Prečistim, Popopranim, Nerodnim, Poskakovanim, Medenim, z Rozano Posebno, ki je zatrjevala, da so jo v Westfaliji posilili štirje ameriški vojaki, med njimi tudi eden črnc (za črnca niso verjeli), naposled pa še celo Brezvoljnim.

»Gospodje — je izjavil načelnik. — Kaj? Najponižnejše se zahvaljujem. Sam se bom moral lotiti tega.

Uro pozneje se je prikazal načelnik v vratih svojega kabinetu. Zdej so bili tudi njegovi lasje nekam čudno naježeni.

»Kdorkoli bi me iskal, me ni — je kriknil tajnici — ne bom dvignil telefonske slušalke.

Bližal se je konec delovnega dne. Sonce se je skrivalo za strehami. Načelnik je naslanjal glavo na roko in gledal skozi okno. Prav v trenutku, ko je raztrgal tega dne že šestinsedemdeset listič papirja z začetim stavkom »Stoječi na tleh zgodovinskih sprememb...« je šel mimo poslopja po ulici deček s šolsko torbo. Načelnik je naglo poskočil, stekel k oknu in poklical dečka.

»Torej praviš — je dejal načelnik dečku — in trdiš, da si dober dijak? He, he... Tedaj mi na primer povej, kako bi ti sestavil čestitko za god vašemu ravnatelju... Poskusi, lepo te prosim, poskusi... Dal ti bom zlot.

»No, glejte, prosim — je dejal načelnik, ko je vrgel na mizo list papirja. — Prosim, preberite, kolega Gotovi.

Gotovi je prebral:

»Ob priložnosti vašega godu izražamo dragemu direktorju najprirčneje čestitke. Med poslušalci je bilo slišati šum iskrenega občudovanja, priznanja, spoštovanja, po malem pa tudi zavisti.

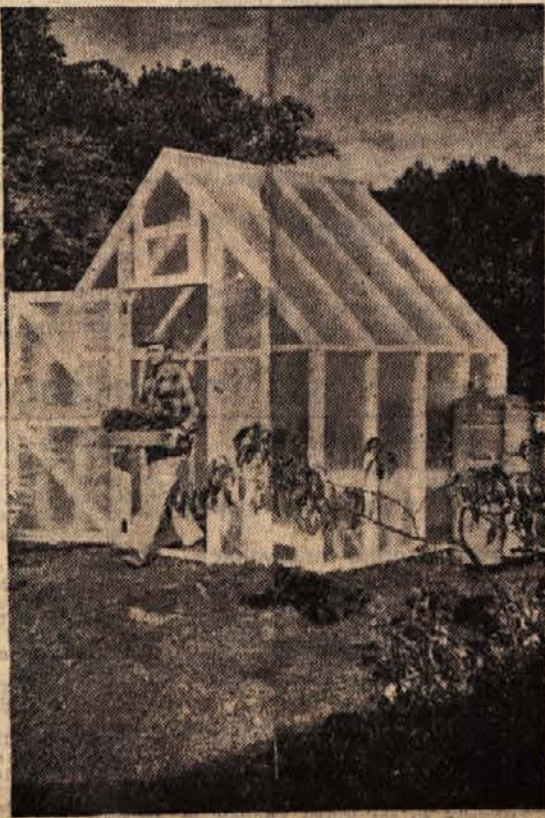
Za popularizacijo ameriškega rugbyja so povabili na začetni udarec v Otiavi znano filmsko sestro Dorothy Lamour, ki je za reklamo nosila čevlji iz nove plastične snovi. Podolga sta žoga so je takotallila nekaj metrov daleč, igralci pa je čevlji snuknil z noge in ji zletel visoko nad glavo, kot kaže slika. Igralka si je baje zlomila lakirani nohti na palcu. — No, reklama je dosegla svoje: Judje so tisto popoldne govorili o igralci, o njenih čevljih in o laku na nohte...

Fotografski koledar

Mnogokrat je zelo dobro vedeti za datum in čas, kdaj smo nekaj fotografirali. Vendar se najpogosteje dogaja, da ljudje pozabijo zapisati čas snemanja. Da bi se v bodoče izognili temu, je znana tovarna fotografskih aparatov »Kodak« izdelala fotoaparat, ki slika in hkrati zaznamuje čas snemanja. V aparat je vgrajen mehanizem z uro, ki avtomatično, brž ko pritisnemo na sprožilno, zaznamuje na samem filmu dan in čas snemanja.

Plastični rastlinjak

Vrtnarji in kmetijski inštituti vsepovsod po svetu iščejo novih možnosti za boljše razvoj in hitrejšo rast najrazličnejših rastlin, predvsem pa cvetja in zelenjave. Pri kmetijskem inštitutu v severnoamerškem Kentuckiju imajo že osem let rastlinjak s plastičnimi stenami namesto steklenih. Pod dvojno steno iz bakelitnega polietilena so v teh letih uspešno gojili sedem splošnih vrst povrtnine in zelenjave ter deset različnih vrstnih cvetic. Rastlinjak, ki ga kaže večji posnetek — na manjšem vidite, kako so ga zgradili — je stal 100 dolarjev. Med prednostmi plastičnih sten pred steklenimi velja omeniti, da jih ne poškoduje dež in toča, slaba lastnost pa je to, da postane dvojna plastična stena na močnem soncu po letu dni motna in jo je treba nadomestiti z novo, ki stane dvajset dolarjev.

Drobne zanimivosti

NI MU USPELO
»S takšno kroglo se bom kosel,« je pisal neki barški pevec iz Oregona svoji prijateljici, ki ga je zapustila. Naboj je dal v pisemski ovitek, dan kasneje pa so ga zaprli. Stroj, ki na pošti žigosa pisma, je sprožil naboj, krogla pa je ranila nekoga poštnega uslužbenca.

PORODNISNICO JE OROPAL
V ženski obleki se je vtihtaplil v eno izmed porodnišnic ameriškega mesta Boston domseli tat, ki je odnesel za 34.000 dolarjev gotovine in precej zlatih zapestnic, ki so jih porodnice oddale v blagajni.

GLAVNO SO POZABILI
Čprav bi prišel britanski zrakoski par na državniški obisk v Parizu šele aprila, prihodnje leto, so v francoskem zunanjem ministrstvu že izdelali natančen program bivanja in ga poslali tudi v London, ker so bili prepričani, da niso ničesar pozabili. Vse kaže, da je bila kratica drugačnega menaja, ker je dala vedeti, da bi bila zelo vesela, če bi ji dali vsaj dvoje prostih popoldnevov za nakupe.

ZLORABA URADNEGA POLOZAJA
Prometni stražnik Fleet iz Utrechta na Nizozemskem je dohla tri mesece zaporu. Čedni kolezarki je zaradi prometnega prekrška odmeril dva guldna globe, ki jo je po daljši razpravi spremenil v 20 poljubov. Sodišče ga je obsodilo zaradi sponoverbe javnega premoženja.

AVSTRIJCI KUJEJO DENAR ZA INDONEZUJO
Avstrijska državna kovnica je dobila naročilo, za 100.000 ton aluminijastih ploščic, ki jih bodo prek Hamburga poslali v Džakarta, kjer bo indonezijska kovnica vanje sama vtisnila državne znake. Avstrijska kovnica potroši na leto 30 ton srebra za domače kovance, polovica vse proizvedejo pa gre na račun tujih naročil.

STOCKHOLM: SPET PLOVE
Švedski parnik »Stockholm«, ki je pred meseci trčil z italijansko ladjo »Andrea Doria«, so v Brooklynu popravili: nedavno so je odpravili na prvo vožnjo v domovino. Popravilo je stalo milijon dolarjev.

GOVOREČE KNJIGE POMAGAJO SLEPIM
Nova Zelandija je prva država, v kateri obiskujejo slepi otroci šolski pouk skupaj z zdravimi. Drugod po svetu šele razmišljajo o tej novosti. Kot je znano, je treba slepega otroka poučevati zgodaj, če mu hočemo zagotoviti aktivno delo v kasnejši življenju. Na Novi Zelandiji imajo registriranih 95 odstotkov slepih, ki jih pripravljajo na razne poklice. Vsi se učijo brati Braillovo abecedo in pa slepo pisati na stroji. Neka karitativna ustanova pa je začela izdajati slepe posebne »govoreče knjige«, magnetofonske posnetke najrazličnejših predavanj, vsebinska knjig, razprav in celo matematičnih obrazcev in njihove razlage.

GLADIOL IN BIROKRATI

- SAJENJE GLADIOL
- PRED MOSKOVSKIMI
- HIŠAMI SO SKUŠALI
- PREPOVEDATI, ČES DA
- TO NI V SKLADU
- S SOCIALISTIČNO
- UREDITVIJO

Letošnjo pomlad si je metalurški inženir Boris Ivanovič Romanenko zaželel, da bi gojil pod okni nekaj zelenja in cvetja. Inženir stanuje v nekem moskovskem predmestju, list »Pravda« pa je pred kratkim obširno opisal dogodivščine tega inženirja s pesniškimi navdih, ki so dvignile

toliko prahu v prestolnici Sovjetske zveze.

Boris Ivanovič si je torej kupil nekaj gladiol in jih zasadil pred svojo hišo. Prijetno presenečeni in zadovoljni Romanenkovi sosedje so skrbno spremljali nenavadno delo. Navdušenje je priklopelo do vrha, ko so gladiole zacvetele. Gospodinje iz Romanenkovega sosedstva so se začele zgedovati po njem. Sklenile so, da morajo tudi one olepšati svoje hiše in se nekoliko razvedriti z vrtnarstvom.

»Da pa bi to vrtnarstvo prineslo kar najlepše sadove oziroma cvetje, so prosile Romanenko, naj z njimi izdela načrt za vso ulico, česar se je inženir seveda takoj lotil. Lahko pa si mislimo njihovo začudenje, ko so prejeli poziv četrtnega stanovanjskega urada, naj se tam zglasijo, da bi pojasnile cvetlično zadevo in »subverzivne načrte, ki imajo za cilj vzpostavitev privatne kapitalistične lastnine.

Romanenku se je zdelo, da gre za neokusno šalo. Osebnost je odšel na stanovanjski urad, da bi se pogovoril s šefom Postnikovim. Toda ta ga je kaj kmalu prepričal, da ne gre za nikakršen nesporazum, marveč da on, namreč Romanenko, ni nič drugega kot navaden »utopist, sensimonovec, nevednež« in še kaj podobnega. Eden navzočih mu je celo svetoval, naj ustanovi kolhoz za gojitev gladiol kot edini način, da se kdorkoli v Sovjetski zvezi lahko ukvarja s kmetijstvom in potemtakem tudi z vrtnarstvom.

Toda Romanenko ni klecnil pred takšno očitno zlorabo oblasti. Kot vodja delegacije gospodinje je odšel v rajonsko partijsko organizacijo. Tam so bili samo presenečeni nad zapletom in niso dejali nič nasprotnega. Inženir in njegove gospodinje so se pomirjeni in srečni vrtnili k svojim gladiolam.

Toda birokrati na stanovanjskem uradu nikakor niso hoteli popustiti. Interventirali so v tovarni, kjer Romanenko dela. Boris Ivanovič so poklicali v pisarno njegovega predstojnika, ki ga je za razliko od strokovnjakov na stanovanjskem uradu nazval »stolpinstva« in mu nadel še več drugih podobnih žaljivih simbolov. Stolpini je bil namreč pred-

sednik ruske carske vlade in slovi po svojih reakcionarnih prizadevanjih okoli drobnolastniškega programa.

»Gladiole so zares začele veneti, na prostorih pred hišami, ki so se znova spremenili v močvirje, pa so se spet naselile žabe.«

Srečo je imela krava, ki je zdrknila na jesenski pašji v Pennsylvaniji v slabo zasuto nekdanjo vrtno, kjer so naftarji zaman iskali zemeljsko olje. V večstoglavni čredi bi nihče ne opazil, da manjka krava, ki bi najbrž od gladu poginila v globeli, če bi jo po naključju ne ugledal šofer v postojni avtomobila, ki je obvestil pastirja. Izkopali so požežni jarek, da je kravica smuknila na prsto, še prej pa jo je nekdo ujel v svoji aparat.

poroča »Pravda«. Kljub vsemu pa Romanenko ni odnehal. O zadevi je obvestil vse močnike urade, se pritoževal privatno in javno ter je navezovalne dobil zadoščenje. Stanovanjski urad je prenehal napadati, njegovi strokovnjaki pa so morali celo izjaviti, da je gojitev gladiol naposled hvale vredna reč. Tako je moral inženir Romanenko sredi Moskve zaradi nekaj grmičev skromnih gladiol izbojevati pravcato bitko proti birokraciji.

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

49. Meščani, ki so zaslišali streljanje, so zadržali okna z zavesami, pogumnejši med njimi pa so pogasili luči in se nagnili skozi okna, da bi odkrili vzrok nenadnega nočnega spopada. Marsikdo se je nasmehnil italijanskemu pogumu in zaželel fantom, ki bljuje sovražnika sredi Ljubljane, uspeha in sreče, potem pa se je spet zatopil v branje vesti o partizanskih bojih, ki so bile našle pot do njega iz skritih tiskarn...

50. Bojan, Luk in njun neznan pomočnik so položili še enega policista, ki je bil tako predrzen, da je pokazal klobuk in kočček glave iznad zidu, potem pa so stekli po vrhu, preskočili visoki zid in izgubili v temi. Vedeli so, da zdaj, ko je voz z ranjenecem že davno na varnem, lahko pustijo policista do sapa, ki jo bo potrebovala za to; da spravi svoje ljudi z vrta bolnišnice v bolniške postelje.

51. Živahno streljanje in živobarvni ognjemet pa sta ponehala šele čez pol ure, potem ko je opeharjeni policijci vendar uspelo prebrniti vrlo italijansko vojsko, naj nikar tako trmoglavno ne obstreljuje Golovca, ker tam, kakor je znano, ni ničesar razen praprotja in čričkov, s temi pa fašistična Italija ni v vojni. Vojska je potem obkolila bolnišnico in dolgo preiskovala okolico — seveda zaman.